

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
София, ул. „Врабча“ № 2.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ
За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ прѣдлата.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
1. Длъжността на Църквата и християнитѣ изобщо по случай V-то Велико Народно Събрание	1	7. Впечатленията ми за Робертъ Колежъ. Д-ръ Ст. Томовъ	11
2. Новъ животъ въ Корея. Д. Н. Фурнаджиевъ	3	8. Американското Дѣвическо училище въ Ловечъ	12
3. Обезсърденіе и сила. Евгени Туингъ	4	9. Недѣлното училище	13
4. Християнски мотиви. Н. Х. Еоневъ	5	10. Изъ далечнитѣ страни	14
5. Маслината. Д. Петровъ	7	11. Вжтрѣшенъ отдѣлъ	15
6. Тиха нощъ. А. Нѣмцовъ	9	12. Оява	16

Длъжността на Църквата и християнитѣ изобщо по случай V-то Велико Народно Събрание.

Днесъ по всичкитѣ краища на България се води единъ разговоръ — за станалитѣ избори: побѣдата на правителството, погрома на опозицията и небивалата до сега сполука на крайнитѣ течения у насъ. Колко важни уроци можеха да се изтъкнатъ за проявената апатия отстрана на повечето избиратели съ своитѣ политически права; но това е работа на политическитѣ журнали, държащи мѣстото на възпитатели и ръководители на общественото мнѣние. Ние ще се ограничимъ да отбѣлѣжимъ само печалния фактъ, че отвжтрѣ оградата на Великото Народно Събрание ще се срѣщнатъ и сразяватъ само двѣтѣ съвсѣмъ противни едно на друго течения — крайната дѣсница, прѣдставена отъ властимеющитѣ коалирани партии, и крайната лѣвица, съ социалиститѣ и земледѣлцитѣ, воглавѣ своитѣ демагози видители. За нѣкои отъ най-способнитѣ, най-опитнитѣ и заслужили наши държавни мъже, благодарение на усиленитѣ мѣрки на властитѣ, вратата на Великото Народно Събрание сж затворени. Значи, отечеството се лишава отъ цѣлната помощ и трѣзвитѣ мисли на мнозина калени и много заслужили народни водители и отъ сега, въ тѣзи важни врѣмена, когато прѣдстои да се въведатъ сѣдбоносни промѣни въ Конституцията, разширение правата и прерогативитѣ на Короната. Прѣдвидѣ грамадната от-

говорностъ, що поема върху себе си и послѣдницитѣ отъ тѣзи крайно опасни мѣрки и нововъведения, правителството не само не трѣбаше да попрѣчи, но дори да улесни избора на такива капцитети като: Ст. Михайловски, д-ръ Н. Генадиевъ, Д. Тончевъ, А. Малиновъ и др.

Безспорно политическото положение въ Близкия Изтокъ е и слѣдва да бѣде мрачно и твърдѣ застрашително. Споредъ свѣдения, черпени отъ най-достовѣренъ източникъ, между подтиснатитѣ класи и народности въ съсѣдната намъ империя владѣе нѣщо повече отъ крайно недоволство, на косто оригиналтѣ не може да бѣде другъ, освѣнъ ужасни сътресения, прѣврати и кървави революции — назначени да нарушатъ мира на Балканитъ, да увлѣкатъ въ своя вихъръ България и да изострятъ апетититѣ на великитѣ сили. Значи, историческото развитие на България е вървѣло и ще слѣдва да върви прѣзъ бурното море на източната политика, дѣто се сблъскватъ интереситѣ не само на малкитѣ държавици, но и на великитѣ сили. Отъ казаното дотукъ лесно е да разберемъ, колко трудна и съпращена съ тежки отговорности е задачата на опѣзи, които сж се нагърбили съ водене външната политика и сѣдбинитѣ на страната. И тогава иде редъ да попитаме: какви хора сж тѣ, какъ разбиратъ своето призвание, съ каква въщина и умѣ-

ние отстояват високитѣ народни интереси? По този въпросъ между нашата интелигенция прѣобладаватъ двѣ противоположни мнѣния. Еднитѣ гледатъ въ лицето на Царь Фердинанда единъ неискренъ, надмѣненъ, капризенъ „и слѣдователно опасенъ кормчия, който тласка българския корабъ“ къмъ сигурно поглѣщане въ вълнитѣ на „Нѣмското Море“; а другитѣ, напроливъ, вѣрватъ и поддържатъ, че Царьтъ е единъ рѣдкъ и каленъ дипломатъ, че той е посветилъ себе си, живота си и династията си за благоденствието и величието на България, че дори въ своитѣ чести странствувания вѣнъ отъ страната, той има присърдце народнитѣ интереси, слѣдователно трѣба да му се вѣрва, и съ приемането на чл. 17., да му се даде по-голяма свобода на дѣйствието. Ние сме отъ тѣзи, които вѣрватъ и поддържатъ, че въпрѣки своитѣ грѣшки прѣзъ миналото, царьтъ е сторилъ твърдѣ много за издигането на България, че той и Царица Елеонора не само горещо желаятъ, но само отвержено работятъ за всестранното процѣтяване на страната; при все това ние сме убѣдени, че въ края на краищата най-разумно и най-безопасно е самъ народътъ, чрѣзъ своитѣ избраници, да рѣшава съдбитѣ си, *като повече отъ всичко* чувствува върховната нужда да постави себе си, *своитѣ идеали* и своитѣ неразрѣшени задачи и жизнени интереси надъ контролата и управлението на Божието Провидѣние. „Блажено онова писмо, на което Богъ е Господъ“. Ето камарата и прибѣжището, на което трѣба да се облегне и закрѣпи Българскиятъ народъ. Тѣзи дни при отварянето на Вел. Н. Събрание ще се извърши формалниятъ водосветъ и молебствие, но питането е, като пристѣпватъ къмъ разглеждането на толкова важни и съдбоносни промѣни въ Основния Законъ, Царьтъ, министритѣ и народнитѣ прѣдставители съзнаватъ ли дълбоко нуждата си отъ Божията помощ и ръководителство? Усѣщатъ ли своята отговорностъ и нищета прѣдъ Царя на царетѣ? За нѣкаква дълбочина отъ сѣщинско религиозно чувство въ нашитѣ държавни маже едва ли може да се говори. А тука именно лежи най-голямата ни опасностъ, и тука изтъква върховната пастирска длъжностъ и призвание на църквата, която Божествениятъ учител нарече „солъ“ и „видѣлина“. Безъ да се увлича въ политиканство или партизанщина, църквата, воглавъ съ своитѣ Богупосветени свещенослужители, като майка кърмилница, като буденъ стражъ, чрѣзъ църковнитѣ амвони, чрѣзъ своитѣ религиозни органи, чрѣзъ своето лично влияние и повѣренитѣ ѝ отъ Бога благодатни сръдства, трѣба да издигне високо гласа си, да прикове погледитѣ и вниманието на цѣлия народъ, а най-вече на държавнитѣ маже и народнитѣ прѣдставители къмъ върховната имъ нужда отъ Бога — Изворотъ на сила, мадростъ и истинска сполука. Ако въ дѣйствителностъ въ християнската

религия се крие нѣкаква жизнена сила, то това ще се констатира най-добрѣ въ настѣпателното ѝ настроение да осоли, уталожи накупѣлитѣ страсти и смегчи ожесточенитѣ сърдца, и да прокламира правдата. Прѣзъ миналитѣ нѣколко десетилѣтия, на и днесъ, парламентаризмътъ въ Велика Британия е трѣбало да мине прѣзъ нѣколко критически фази и сътресения — дотолкозъ щото партизанскитѣ страсти и озлобения сѣ стигали до апогея на своя разгаръ и впоследствие биха се обърнали на стихийни борби и революции, ако да не бѣха увѣщанията, примирителниятъ духъ и косвената контрола на Църквата. Чудно, Англия е класическата страна на свободата, но въ важни врѣмена и събития гласътъ и дори, въ една смисълъ, вмѣшателството на църквата, като майка примирителка, най-силно се е чувствувало. Блаженъ този народъ, чиято църква и духовенство въ врѣме на народни бѣдствия, опасности и тежки изпитни съумѣе да издигне високо Христа и Неговитѣ идеали.

Чрѣзъ казаното дотукъ ние се постаряхме да изтъкнемъ ролята на Църквата, като носителка на миръ и благоволение между човѣцитѣ и главно като могъщъ факторъ за изявяване на Божия промисълъ, прѣмъдростъ и сила въ разрѣшаване всички народни и държавни задачи; сега ни остава да посочимъ и другъ начинъ, чрѣзъ който Църквата и християнитѣ изобщо могатъ да изпълнятъ своя дългъ къмъ държавата и народа, и той е — чрѣзъ своитѣ усърдни и непрѣстанны молитви. Въ Иаковото послание сръщаме тѣзи думи: „Голѣма сила има молитвата на праведния“; а Св. Павелъ въ едно отъ своитѣ послания казва: „И тѣй, моля ви прѣди всичко да правите моления, молитви, прошения, благодарени, за всичкитѣ човѣци, за царе и за всички, които сѣ на властъ, за да поминемъ животъ тихъ и безмѣлвенъ въ всѣко благочестие и честностъ“. Ако днесъ оградата на Вел. Нар. Събрание се прѣпълня съ народни прѣдставители и улицитѣ на старата столица гъмжатъ отъ хиляди посѣтители, то нека не забравяме, че прѣстолътъ Божи се обсажда денонощно отъ молитвитѣ на безчетно множество за дохождането на Божието царство на земята. На Христовата ратуваща Църква на земята е дадена не само привилегията, но и заповѣдта да вика непрѣстанны къмъ Бога и да не прѣмлъква. Какво ще произлѣзе отъ В. Н. Събрание въ Търново, дѣто покрай грамадното правителствено болшинство сѣ се вмъкнали и доста смутители — крайни елементи, и не ще ли се внесатъ въ конституцията нѣкои измѣнения, които да накърнятъ религиознитѣ и политическитѣ права на българскитѣ граждани, ще зависи до голѣма степенъ отъ вѣрата и молитвеното настроение на искренитѣ чада Божи. За невѣрващитѣ това твърдѣние може да се види не само смѣшно, по и крайно глупаво, ала за насъ, които сѣ вѣра обн-

каляме днешния Иерихонъ, никакъ не е така; ние знаемъ, че отговорътъ на молитвите ни не ще къснѣе да дойде — стѣнитъ на невѣрието ще пахнать, врагътъ ще се отрази, защото военачалникътъ на силата Господня е съ насъ; Той държи всичко въ ржката Си и прѣвръща мислитъ и свѣтитъ на народитъ. Прочее, нека бждемъ увѣрени, че ако направимъ прѣзъ тѣзи дни Вел. Нар. Събрание и работата му прѣдметъ на усърдни молитви, Богъ ще низпосли Духа Си. Той ще даде потрѣбната мъдростъ и благодать на повиканитъ да разгледатъ такива жизнени въпроси, отъ разумното разрѣшение на които ще зависи бждещото величие на нашето отечество.

Наистина силата и послѣдствията отъ молитвите на Църквата и християнитъ изобщо немогатъ да се прѣтеглятъ или да се прѣдставятъ съ цифри, но колко морални и материални сили дѣйствуватъ неусѣтно, колко велики прѣврати се извършватъ тайнствено „безъ говорене и безъ думи“, но влиянието и съществуването имъ кой би дръзналъ да отрече? Историята е пълна съ осезателни примѣри, какъ Дѣсницата Божия въ отговоръ на молитва се движи, и съкрушава сили като Великата Испанска Армада, уталожва кипезитъ и вълненията на народитъ и осуetyава завоевателнитъ

кроежи и замисли на разни властолюбци. „Богъ царува, да се радва земята, „защото Негово е царството и силата и славата во вѣки“. О, какво мощно влияние би се отразило върху развоия на политическитъ събития около насъ и въобще върху човѣшкия напредѣкъ, ако Църквата оцѣняваше напълно важнитъ обѣщания, и използваше даденитъ ѝ права и прерогативи — да отразява силата и славата Господня, та по този начинъ да стане проводникъ на велики благословения върху човѣчеството. Дошло е врѣме изказанитъ прѣди хиляди години пророчески думи да се изпълнятъ: „Стапи, свѣти, защото свѣтлината ти дойде и славата Господня изгрѣ на тебе. Защото, ето тъмнина ще покрие земята и мракъ народитъ; а надъ тебе ще огрѣ Господъ, и славата Му ще се яви на тебе; и народитъ ще дойдатъ въ свѣтлината ти, и царетъ въ сиянето на зората ти“. Стига толкова духовенъ сънъ, стига тоя срамъ и стидъ за Господа и Неговитъ пжтеки прѣдъ лежащия въ лукаваго свѣтъ. Ако сме „родъ избранъ, царско свещенство, людие, които Богъ е придобилъ“ нека се облѣчемъ „въ дрехитъ на великолѣпието си“ и нека съ постоянство въ молитва изпросимъ такова духовно съживление, щото да се зарадва народътъ ни въ Господа и спасението Му да се открие на всички.

Новъ животъ въ Корея.

Християнскиятъ свѣтъ днесъ слѣди съ дълбокъ интересъ пробудата на корейския народъ и неговото масово обръщане къмъ вѣрата и ученията на Христа. Обръщането на такива множества е чудесно. Корейскиятъ народъ е уморенъ и разочарованъ отъ нѣмнитъ си богове; въ тѣхъ той не намира ни миръ, ни храна за гладната си душа. Затуй масовото обръщане не корейцитъ къмъ Христа обѣщава да ни прѣдстави още една нова християнска държава въ свѣта, и езичеството тамъ ще прѣтърпи пленъ крахъ.

Промѣната, за която ни е думата, започна въ 1886 год., когато билъ покръстенъ въ християнството първиятъ туземецъ, обаче тайно, съ страхъ и трепетъ, защото съществува въ единъ старъ законъ да се убиватъ такива, които оставятъ народоната религия. Но за по-малко отъ четвъртъ вѣкъ (25 год.) повече отъ сто хиляди корейци се обърнали къмъ Христа. Тѣхното влизане въ неговото царство е точно повторение историята на християнството веднага слѣдъ възнесението на Спасителя, или първитъ години на християнската ера.

Коя е причината, и въ що се крие тайната на този прогресъ на Евангелието въ Корея? Причинитъ сж главно двѣ: усърдното изучаване светитъ писания и задруженъ трудъ въ разпространяване истината между народа.

Жаждата за духовна храна е събудила хиляди неграмотни да се учатъ да четатъ. Всички ревностно изучаватъ Библията, а знанието на Библията значи духовна сила. По цѣлата страна се държатъ особни библейски класове, на които присъствуватъ хора отъ близ-

ки и далечни мѣста. Запознанството съ божественитъ истини възбужда още по-голямъ охота за повече истина, а същеврѣменно възбужда пориви за работа между незапознатитъ съ тия истини. Щомъ слѣдователно се свършатъ класоветъ въ едно мѣсто, слушателитъ се прѣскаатъ по мѣстата си да съставятъ нови библейски класове, или частно да прѣдаватъ на други онова, което сж научили. Толкова популярни сж тия библейски класове, щото църквитъ не могатъ да побератъ заедно мъжетъ и женитъ, и затова се държатъ отдѣлно за мъжетъ и отдѣлно за женитъ. Често мъжкитъ класове стигатъ числото 1000 или 1200 души слушатели, което прѣпълня помѣщението на църквата. Женскитъ класове събирали до 700 или 800 жени, и въ цѣлата страна били записани 4132 жени, които редовно посѣщаватъ библейскитъ класове. Ржководителитъ на тая работа уреждатъ така, щото въ всѣка църква да има поне нѣколко уроци въ годината. Работничитъ се прѣдаватъ на духовното и *растатъ въ него*; а мирянитъ сж се приучили да отлагатъ другата си работа, за да учатъ Библията въ класоветъ, и така отдаватъ първо мѣсто на по-важнитъ нѣща.

Не по-малка отъ ревността за изучаване Библията е ревността имъ за разпространяване на истината. Корейцитъ били много бѣдни хорица, но който не може да даде срѣдства, може да даде работа; а това е много по-важно отъ пари. За да схванемъ подобръ значението на тия думи, ето и думитъ на единъ корейски християнски листъ, които поясняватъ състоянието на дѣлото тамъ и даватъ прѣ-

красенъ примѣръ за подражание тукъ. Той описва историческата на единъ пастиръ и неговата работа. Пастиръ Килъ, служащъ на най-голямата църква въ гр. Пиенгъ Янгъ, като чувствувалъ за доста време една хладнина у християнитѣ въ града, рѣшилъ да отива въ църквата съ единъ дяконъ около зори на молитва. Тѣзи двама съ смирена и силна вѣра човѣци се събирали така на молитва въ 4 ч. заранѣта за около два мѣсеца безъ да съобщатъ за това нѣкому, и никой не знаелъ, що правятъ тѣ. Но слѣдъ като нѣколкомина се научили за работата, нѣщо двадесетъ или тридесетъ души се присѣдинили съ тѣхъ въ тия молитви. Тогава пастирѣтъ като видѣлъ, че има мнозина, които биха обичали да го придружатъ въ молитвитѣ, съобщилъ отъ амвона една недѣля заранъ, че, които желаятъ, могатъ да се събератъ на особни молитви, и че камбаната ще бие въ 4½ ч. Въ 1 часа прѣзъ нощта тѣ започнали да идватъ, и на 2 ч. имало вече нѣколко стотини хора, така щото, когато камбаната била, тѣ започнали молитвитѣ си съ 400—500 души заедно и продължавали всѣка заранъ да се събиратъ 500, 600 и 700 души. На четвъртата заранъ, като се молили, изведнѣжъ цѣлото събрание заплакало за грѣховеѣ на хладнокрѣвие, студенина и липса на любовъ и жива работа. Но това се послѣдвало съ радостта на простени грѣхове, и дълбокото желание да имъ се покаже начинъ на работа за Христа. Тия събрания за молитва, за пѣсни на хвала и прощение и за Божие ръководителство продължавали за още че-

тири зарани. По това време пастирѣтъ мислилъ, че е време да започнатъ работа, и попиталъ колцина сж готови да посветятъ единъ цѣлъ день отъ времето си на работа и проповѣждане на невѣрващитѣ. Всички дигнали ржцѣ: Колцина даватъ два дни? Почти всички дигнали ржцѣ. Тогава, три дни, четири, петъ, шестъ до седемъ дни, въ което по-малко число общали. Отъ тогава тая църква започнала *новъ животъ*, дѣятеленъ, плодотворенъ, радостенъ. Но за тая църква се казва, че се е „родила“ тридесетъ и деветъ (39) пѣти, така щото отъ нея се размножили 39 други силни, себеподдържащи и живи църкви.

Още единъ фактъ, който говори силно за единъ *новъ животъ въ Корея*, именно: силата на молитвенитѣ имъ събрания и молитвитѣ на хората. Въ града Юа Мотъ Колъ се явилъ единъ чужденецъ християнинъ. Публиката нищо не знаела, че ще има чужденецъ, и че той може да говори. Единъ отъ приятелитѣ водилъ молитвеното събрание. Присѣтствували около 1000 души на това молитвено събрание. Сжщиятъ чужденецъ отишълъ въ гр. Сиенъ Чуънъ, и на молитвено събрание се събрали 1200 души. А и живитѣ усърдни молитви сж били откровение, нова опитностъ въ живота на тоя чужденецъ. Този духъ на молитва обладалъ живота на корейскитѣ християни, а това значи — *новъ животъ въ Корея*.

Д. Н. Фурнаджиевъ.

Обезсърдчение и сила.

Евгени Тумигъ.

Докато има толкова нечестие и лакомство на всѣка страна, толкова неправда и жестокостъ — докато мъжнотинитѣ въ търговията сломаватъ, и домашнитѣ изпитни смущаватъ душата, какъ може едно отрудено сърце да намѣри, това което би му дало сила? Каква надежда има, че единъ само човѣкъ ще може да тури нѣкаква сила, съ която да прѣвъзмогне?

Много е хубаво да се говори за силата и за великитѣ подвизи, които лежатъ въ ржката на „единия човѣкъ“ или „едната жена между милионнитѣ жени“, но въ реалния животъ отъ кждѣ почва силата? Какъ биха могли подвижитѣ, що ни се виждатъ като да се подсмиватъ съ своето величие и нашето нищожество да станатъ наше притежание, когато всѣко нѣщо ни обезсърдчава и ни прави песимистични относно изхода? Ние искаме да видимъ и да познаемъ нѣщо, въ което можемъ да вѣрваме, нѣщо, което ще възвърне вѣрата ни, че *има* една сила за добро, която ние, като личности, можемъ да хванемъ съ надежда, да побѣдимъ злото, що ни плаши..

Такава сила *има* на близу за всѣки едного. За това нѣма никакво съмнѣние. Онзи, който познава и вѣрва, че въ неговото сърце се намира желание за добро и намѣрение да струва добро, а не зло, трѣба да вѣрва, че сжщото желание и намѣрение сжествува и въ други сърца. Да възбудишъ това желание, да подтикнешъ това намѣрение, докато тѣ усвоятъ контрола на живота и се прѣвърнатъ въ дѣйствиe, това значи да туришъ въ движение „една сила за добро“, която ще противодѣйствува и надвие на злото въ търговията, обществото и общественитѣ дѣла.

Искашъ ли „нѣщо, въ което да вѣрвашъ“—вѣрвай въ себе си. Ти не си мъртва калъ, която чака за ржката на нѣкой великъ скулпторъ, да я изкалъпи въ нѣкое подобие на животъ. Ти не си нѣщо, което трѣба да чака да дѣйствуватъ врѣхъ него други хора. Ти си жива душа. Началото на нѣщата е въ тебе. Има „една сила за добро“, и тя трѣба да трѣгне отъ твоята душа. Почни да работишъ споредъ собственитѣ си желания и ламтежи. Почни да отговаряшъ на собствената си нужда, и ти ще намѣришъ не само, че твоята нужда се удовлетворява, но че „силата за добро“, която ти туряшъ въ движение, ще досегне живота и на други.

Що е „сила“ най-послѣ. Било въ физическия или нравствения свѣтъ, какво нѣщо е сила? То не е нищо друго, освѣнъ единъ сборъ отъ единици движещи се въ една особена посока. Тѣзи единици носятъ различни имена — кила, сводове, степени, конски сили и пр.; но силата е голѣма или малка съразмѣрно числеността на единицитѣ. Въ „силата за добро“, за която ти копнѣешъ, единицитѣ сж човѣшкиятъ животъ — нищо друго. Божията сила работи въ свѣта само чрѣзъ хората. Очаквашъ ли „силата за добро“ да се подготви нѣйдѣ надалечъ и да полети тѣдѣва като силна вихрушка, или като пояждающъ огънь, който поглѣща „злото“ по пѣтя си, а ти да стоишъ и гледашъ хладнокрѣвно и само да викашъ: „Слава Богу!“ когато дѣлото бѣде извършено? Или очаквашъ „силата за добро“ да се прояви неочаквано въ обществото, като обхване всички други човѣшки единици, а ти да се приготвишъ само да се радвашъ на резултатитѣ, за които не си помогналъ да се постигнатъ? Може би други единици — кой

знае колко очакватъ да се подвигатъ напредъ отъ тебе, като единица сила.

Има една голѣма „сила за добро“ въ свѣта, но голѣма частъ отъ нея е въ покой. Тѣй както си поставенъ, всичкитѣ единици около тебе може да сж въ застой. Тебѣ прѣдстои да ги направишъ да тргнатъ въ правата посока като самъ тргнешъ по тази песока.

„Обезсърчението е единъ видъ атеизъмъ“, казва Д-ръ Паркхърстъ. Вѣрваме въ Бога, когато врѣмената сж благоприятни, значи повече вѣра въ благоприятността на врѣмето, отколкото вѣра въ Бога“. Както вѣрваме въ него, тѣй сжщо ние *тряба* да вѣрваме въ силата за добро, която той има въ насъ, или е готовъ да тури въ насъ за полезностъ въ свѣта. Той бораи съ личности, прѣди да бораи съ множествата или съ народитѣ.

Любовта се счита за най великата сила въ свѣта, но не би могло да има любовъ, ако нѣмаше човѣшки сърдца. Даже Божиата любов е безъ значение и безъ сила въ свѣта, освѣнъ чрѣзъ дѣйствието въ и чрѣзъ човѣшкитѣ сърдца. Ти имашъ тая сила, тази могѣща сила, на разположение. Прѣди много години една прочута жена казала: „Цѣрътъ за всички злини и неправди, за грижитѣ, скѣрбитѣ и прѣстѣпленията човѣшки, се крие въ единичката дума *любовъ*; тя е божествениятъ животъ, който на всждѣ произвежда и вдѣхва животъ; на всѣкого и на всички дава сила да вършимъ чудеса, сгига да искаме.

Ето, тука е отговорътъ на нашитѣ запитвания — ето „нѣщото, въ което трѣба да вѣрваме“ — имай вѣра въ себе си, имай вѣра въ собствената си сила, въ собственото си призвание, въ собствената си отговорностъ, въ собственото си прѣдназначение. Вѣрвай, че когато Богъ вдѣхна въ ноздритѣ на човѣка свои си духъ и направи човѣка жива душа — когато Той даде човѣку властъ надъ земята и му заповѣда да я покори, че Той му даде и силата да върши както му е заповѣдано, и че човѣкъ е тука да подчинява, а не да бжде подчиненъ. Въ името на оново, който даде оная сила и опрѣдѣли онова високо назначение, не губи надежда — не се обезсърчавай. Има много повече добро, отколкото зло въ свѣта, при все че то не прави толкова шумъ. Пълни съ истина сж думитѣ на Теодоръ Рузвелтъ, който каза: „Силитѣ на истината, любовта, смѣлостта, честността, щедростта и съчувствието сж по-силни сега, отколкото кога-да-е по-прѣди“.

Усвои за себе си Павловото увѣщание не се оставяй да те побѣждава злото, но ти побѣждавай злото чрѣзъ доброто“. Употрѣби до край силата за добро, която почива въ собственитѣ ти животъ, и упѣти я да работи, да противодѣйствува поне малко на неправдата, насилието, натиска и лакомията — Упѣти я да работи, сжщо, въ раздвижване покоя на други „единици отъ сила“ около себе, си като направишъ и тѣ да работятъ.

Прѣвела: М. Ю. Икономова.

Християнски мотиви.

Селски въпроси.

Въ селото, дѣто прѣношувахъ — малко и диво балканско село, притаено до гората — селенитѣ приказваха за селскитѣ си работи. Тѣ прѣсмѣтаха паритѣ, които ще похарчатъ и описваха ползата, която ще иматъ, ако сведатъ водата на извора отъ „тепето“. Но отъ всичко най-примамливо въ тѣхнитѣ очи се рисувахе великолѣпието на селото, когато бликнатъ води на всѣкъдѣ, дори до втория катъ на чорбаджийскитѣ къщи, отъ двата водоскока — единъ прѣдъ селото, а другия на мегдани посрѣдъ селото.

Облажавамъ ви, хора добри, за тази добра мисль. Направете си чешми и водоскоци, използуйте благата, които природата ви дава. Водата ви е хубава, кристална, полезна за васъ и добитѣка ви; и азъ напълно вѣрвамъ, че водоскоцитѣ ще надминатъ далеко къщитѣ на селото, като измѣрвамъ съ око височината на „тепето“, отдѣто ще слѣзе водата. Но когато изпълните добрата тая мисль, съградете си училище и една черква или молитвенъ домъ. Това ви е потрѣбно, много потрѣбно.

Виждате ли небето? То е високо — нали? Тамъ е изворътъ на вѣчния животъ. Постройте си училище и черква, хванете си учителъ и наставникъ, запалете свѣтильникъ на вѣрата въ сърдцето си и влѣзте въ тия огради, за да чуете науката и евангелското слово. Ако вие издигнете сърдцето си до небето, по невидимата слѣда на вашитѣ молитви ще протече Христовата благодать, и по законътъ на равновесието, ще се издигнете, като селскитѣ водоскоци, въ съзнанието на духовното си същество. И тогава малкото ваше и диво село — ако позволите тоя изразъ — ще оживѣе въ хубостъ, колкото отъ водитѣ, които ще напояватъ градинитѣ, двойно повече отъ благословието

на Бога, който обича чадата Му да бждатъ въ пѣтя на правдата, истината и любовта.

Царството на слѣпцитѣ.

Като изучавахъ урока си, дѣтето се сирѣ на слѣдното изречение: „Мѣсецътъ нѣма своя свѣтлина, но приема свѣтлината на слънцето и я отразява“. То се сирѣ слисано, защото му бѣше непонятно това, още повече, че то бѣ привикнало да мисли съвсѣмъ друго лче за мѣсеца. Когато прочете всичко, що се казваше въ учебника за него, и кото му пояснихъ още нѣщо, колкото можахъ, то се успокои.

Не си само ти, дѣте мое, което оставашъ слисано прѣдъ изненадитѣ и което се помирявашъ съ фактитѣ. И ние, хора възмѣжжли и застарѣли, вървимъ по тоя пѣтъ на недоумѣние. Толкова е отъпканъ грѣховниятъ пѣтъ, че ние, слѣпци на земята, се сепваме, когато блѣсне лжчѣ отъ духовна мѣдростъ, и даже протестираме. . . .

Христосъ каза за себе си: „Синъ Божи съмъ“, а ние, книжницитѣ и фарисейтѣ, които пазимъ външно традициитѣ на дѣцата си, счетохме това богохулство и съ бѣсъ се нахвърлихме. Свѣтлината на това слово раздражни слѣпотата на очитѣ ни; успокоихме се едва когато Христосъ приведе старото свято писание, въ което Небесниятъ Отецъ опрѣдѣля духовната ни сжщность така: „Азъ рекохъ: богове сте“. И пакъ: „Свети бждете, защото съмъ святъ“.

Единъ отъ ученицитѣ рече на Исуса: „Озвободи ме да погребя баща си“. Но той, като не даваше значение на този актъ прѣдъ живото слово на духа, което е животъ, отговори: „Остави мъртвитѣ да погребватъ мъртвитѣ. Ти си повиканъ за животъ“. И ученикътъ,

и всички, които чува тия думи, останаха елисени; тѣ се успокоиха едва когато проумѣха, що имъ казва.

Ние, хората, дѣца на слѣпото царство, сме жестоки и ненавистници на свѣтлината, която озарява кривитѣ пѣтища. Прогледне ли нѣкой отъ насъ, рече ли: „Вѣчното Слънце свѣти около насъ“, ние наскочаваме съ бѣсъ и почваме работата си: едни кладемъ огньове, други отваряме тъмници — сега като язичници, утрѣ като иезуити — сега за Галилея, утрѣ за Джордано Бруно.

Дори Христосъ „видѣлната и животътъ на свѣта“, ние осмѣхме, оплюхме, накичихме съ тръновъ вѣнецъ и го приковахме на кръстъ. Но Той, понеже не е отъ това слѣпо царство, възкрѣсна и се възнесе съ слава. И ще възкрѣсва и ще се възнася Той въ слава вѣчно въ сърцето на човѣчеството, въ сърдцата на оння, които го любатъ и пазятъ светитѣ негови заповѣди, независимо отъ тая или оная външна форма на политико-общественъ и черковенъ животъ. Горко на духовно-слѣпитѣ, които отбиватъ братята отъ пѣти на вѣрата, любовта и благочестието!

Пастирътъ.

Изъ поляната, обраснала съ гжста и сочна трѣва, овчаръ наглежда вакло стадо. Наглежда го той, а лицето му, изгорѣло отъ слънцето, издава грижитѣ на прѣминалитѣ дни.

Колко си добъръ, човѣче, че имашъ присърдце работата, която твоя господаръ ти е възложилъ! Наемникъ за кѣсо врѣме, овчаръ по заплата, ти пакъ неспирно тичашъ по цѣль денъ, водишъ стадото на паша и водопой и имашъ галени думи за всѣка овчица. А дойде ли вълкъ, блѣйнатъ ли страховито овцитѣ, ти дигашъ кривака и съ рискъ на своя животъ ги бранишъ. Азъ знаа какъ блѣятъ овцитѣ въ такъвъ страшенъ часъ, чия помощъ зоватъ и колко много твоего присѣствие ги тѣши. Успѣе ли вълкътъ да грабне жертвата, мине ли страхътъ, тѣ свеждатъ глава и наново захрупатъ сочната трѣва, като че нищо не е било. Само ти, овчарю, усѣщашъ болка въ гърди, тъгувашъ и нареждашъ. . .

И ние сме като твоейто стадо, като тебе и ние имаме Пастиръ. Унесени въ сочните удоволствия на живота, ние всечасно даваме жертви на хищни вълци, безъ да чувствуваме загубата, освѣнъ въ минути на опасностъ. Нашиятъ Пастиръ, безсмъртенъ и вѣченъ, не е насмникъ; Той е „Добриятъ Пастиръ-Собственикъ, който живота си полага за овцитѣ, изкупени съ неговата кръвъ“. Само Той непрѣстанно бди надъ насъ, води ни на духовна паша, що насича душата, пои ни на извори, отъ които тече живата вода на безсмъртния духъ. Гласътъ Му е тѣй сладкъ и милъ, лицето Му тѣй кротко и сияйно, че нѣма Нему подобенъ; Той има думи на животъ и ние Го слушаме съ наслада. Името Му е: Христосъ, Господъ на славата.

Скърбно е да си прѣдстави човѣкъ злата участъ на твоейто стадо. Наемникъ, както си, господарътъ ти ще те прѣмахне, щомъ земе вълната и млѣкото на стадото, а то, може би, ще мине въ ржцѣтъ на касали.

Не тѣй е обаче съ насъ, Христовото стадо. Жилищата, що ни чакатъ, сж изградени отъ лѣчи съ боитѣ на джгата, нержкотворни сж, защото ако и да умремъ по плътъ, по духъ сме живи. „сѣ се въ тлѣние, възкрѣсва въ нетлѣние, сѣ се въ безчестие, възкрѣсва въ слава, сѣ се въ немощъ, възкрѣсва въ сила. Друга е славата на земното, друга е на небесното“. Тѣй говори апостолътъ, живиятъ чрѣвъ Христа.

Върхътъ.

Когато пропѣлзѣхме изъ стрѣмната пѣтека на планината, ние всички почувствувахме умора. Наистина, пѣтеката възвива по единъ отъ склоноветѣ, но възгорното възлизане, при изгрѣва на слънцето, е работа трудна дори за козаритѣ, колко повече за насъ, хора на тихия домашенъ покой. Додѣто бѣхме въ полето, изъ широкитѣ и равни пѣтища, ние изминавахме мѣстото неусѣтно; даже планинската пѣтека, която виждахме отъ далече, като я измѣрвахме съ око, ни се чинѣше само една шега — толкова бѣхме самонадѣяни. А ето сега, въ момента на възлизането, краката се подгъватъ, силитѣ отпадатъ, потъ ни залива. Шѣпа трѣва, която можемъ да доловимъ съ ржка, нѣкое клонче, или едно изпъкнало камъче подъ краката, което дава опора, е цѣла благодать за насъ. При все това ние се катеримъ като кози, стѣпка по стѣпка, насърдавани отъ съзнанието, че пѣтьтъ трѣба да се измине, цѣльта трѣба да се постигне. А нашата цѣль е да стигнемъ върхътъ и отъ височината на мѣстото да хвърлимъ око на околната природа, на хубавата панорама, която услажда окото и сърдцето. . . .

Широкитѣ пѣтища на живота сж като тия въ полето. Отгадени на чувствени захласи, ние се самозалгваме, че тѣй ще бѣде до край, и ако да виждаме планината, не питаме за пѣтя. Ние си казваме, че процесътъ на духовно самосъзнание е заблуда, която може и трѣба да се отбѣгне. че тоя пѣтъ е едно самоволно страдание, несъвмѣстимо съ достоинството на разумния човѣкъ; а между това забравяме, че именно този процесъ, този вътрѣшенъ пѣтъ съставя сжщността на живота. Ония, които познаватъ Господа, знаятъ пѣтя и го слѣдватъ още на земята; а други, които високоумствуватъ, ще се пробудятъ на това съзнание по-късно, когато духовната имъ слѣпота ги отзове въ мира на душитѣ прѣвъ урви и пропасти безъ посока. Тогавъ цѣната, съ която ще изкупятъ пѣтеката, ще е по-тежка отъ присмѣха, който понасятъ тукъ вѣрнитѣ въ Господа. Нека ние помнимъ думитѣ на Учителя за пѣтя и нека търсимъ Неговата благословена помощъ, безъ която възлизането е невъзможно. Когато възлѣземъ на върха, тамъ ще се отморимъ и ще пнемъ отъ Източника на безсмъртието.

Високъ ли е върхътъ? По-високъ ли е той отъ „Мусалла“? Имаме ли тамъ спасителни мѣста, срѣщатъ ли се помощни люде? Безспорно върхътъ е високъ, защото е върхъ на Свѣрхзнанието; има спасителни мѣста изъ пѣтя, наречени „минути на просвѣтване“; а помощта на светитѣ пѣтници нѣкога, сега служители, е по сигурна отъ всичко друго. . .

Д. Петровъ.

Маслината.

Почти всичките най-важни културни растения на Сръдиземноморското крайбрежие сж прѣнесени заедно съ християнството отъ югоисточнитѣ страни на Сръдиземно море. Гърция, Италия, Испания и Южна Франция въ доисторическите врѣмена сж били покрити само съ обширни лѣсове. Въ историческите врѣмена, като почнемъ отъ древната епоха, тѣ ни прѣдставятъ картина на цвѣтуща култура, която е достигнала и до наше врѣме, безъ да се гледа на всевъзможните бури отъ сръднитѣ вѣкове.

Виното и маслото отъ маслините сж имали голѣмо значение въ живота на всичките народи около Сръдиземно море. Докато лозата се разпространила отъ родината си Армения по всичките части на свѣта, то маслиненото дърво е могло да се разпространи почти изключително въ южнитѣ страни на Европа и Африка, отъ кждѣто е била прѣнесена по другитѣ страни на свѣта. Маслиненото дърво е дотолкозъ чувствително къмъ студа, щото когато ненадѣйно настанатъ голѣми студове по тѣзи топли страни, това дърво замръзва и се унищожава. Въ Южна Франция (Ница) маслината уарѣва прѣзъ ноември. Този дълъгъ периодъ за развитието на това дърво ни показва, че родината на маслината трѣба да се търси въ южнитѣ страни, съ топла и непродължителна зима.

Маслиненото дърво при добро гледане може да достигне отъ 8 до 13 метра височина. То има сива кора, чудновата форма на клончетата си, съ вѣчно зелени и дългнестии листа, които отдолу сж бѣлѣзникави, а отгорѣ тъмно-зелени. Цвѣтътъ на маслината е жълтеникавъ. Всичко това прави маслината не до тамъ привлѣкателна, но отъ друга пкъ страна, нейния цвѣтътъ при силната слънчева свѣтлина дѣйствува много успокоително на окото. Маслиненото дърво има червеникави жилки и е много твърдо. Прѣданието казва, че отъ него е билъ направенъ кривакътъ, съ който Херкулесъ побѣдилъ чудовищата

Дивата маслина, която се нарича *Олеастеръ*, прилича на сухъ храсталакъ на височина не повече отъ 4 метра; клончетата ѝ сж по-малко отколкото на обработваната. Ако се остави безъ надзоръ култивираната маслина, скоро се обръща въ храсталакъ, нѣщо, което се забѣлѣва въ Ница и Лисабонъ. Само култивираната маслина дава плодъ, при това, както ябълката, тѣй и маслината има различни видове. Маслината, която се развъжда въ Ривиера и Провансъ, дава по-хубаво масло, но не и въ такова голѣмо количество, както испанската. Чрѣзъ прѣсаждане дивата маслина може да се облагороди и слѣдъ 5—10 години тя почва да дава плодъ. Маслината може да се развъжда и отъ сѣме, както ивата. Тя обича морския въздухъ и варовитата почва, та за това добръ вирѣе по брѣговетѣ и островитѣ на Сръдиземно море, а въ случай на нужда тя се задоволява и отъ близостта на нѣкое голѣмо езеро, като напримѣръ Гардското. Намиращите се на оскѣдна пѣсчлива почва маслини не ставатъ толкова високи, колкото онѣзи, що сж посадени на добра почва, но пкъ плодоветѣ имъ сж по-добри. Между маслиненитѣ дървета се сѣятъ зеленчукови сѣмена или картофи, понеже маслината обича подобрене и често разкопаване на почвата, нѣщо, което се постига съ развъждане на тѣзи растения.

Въ Южна Европа маслината цвѣти прѣзъ май и юни, прѣзъ октомври плодоветѣ захвататъ да зрѣятъ, а прѣзъ декември добръ уарѣватъ. Твърдѣ рѣдко се случватъ двѣ плодородни години една слѣдъ друга. Уарѣлитѣ плодове се бератъ отъ рѣжа и веднага се поставятъ подъ преса. Така постѣпватъ въ Генуа, Провансъ и Алжиръ. Въ Калабрия, Сицилия и Сардиния нѣжнитѣ маслини брулятъ съ пѣртове, или ги оставятъ на дървото докато прѣзрѣятъ и захванатъ сами да падатъ. Тогазъ ги събиратъ на купчини, за да преизвикатъ кипѣние.

Маслиненото дърво е много издържливо; колкото и да го сѣчемъ, коренитѣ му даватъ постоянно нови издѣнки.

Най-напрѣдъ маслината е била облагородена въ Югозападна Азия отъ нѣкои отъ живущитѣ тамъ семитски народи. Споредъ Библията, лозата, маслината и смоковницата сж били най-характернитѣ растения въ Палестина. Гължбѣтъ, който се върналъ при Ноя съ маслиново клонче въ клюна, като знакъ на миръ и свършкѣ на Божия гнѣвъ, показва ни, че Армения е родното мѣсто на маслината, обаче ние трѣба да знаемъ, че това клонче е било отъ дивата маслина, понеже нѣжната облагородена маслина не може да вирѣе на височина отъ 5000 метра.

Маслиненото масло се употребявало при Ветхозавѣтното богослужение, употребява се и сега въ православната и католическа черква. Употребявало се и се употребява и сега за ядене, горене, за мазане на коситѣ и даже на цѣлото тѣло. Трудно е да се опрѣдѣли, кога е почнало развъждането на маслината въ Палестина. Когато израитянитѣ се завърнали отъ Египетъ, тѣ намѣрили въ Палестина маслината: „Азъ ви дадохъ земя, която вие не сте обработвали и градове, които не сте строили, за да живѣете въ тѣхъ и да се храните отъ лозята и маслиненитѣ гори, които вие не сте сажали“. Когато Мойсей прѣдъ смъртта си благославялъ народа си, казалъ на Асира да бѣде приятелъ на братята си и да си намокри краката въ масло (дървено). При управлението на царегъ израитянитѣ обърнали особено внимание на развъждането на маслиненото дърво, а въ книгата на пророка Езекиила, около 588 год. пр. Р. Хр., глава 27, се казва, че маслиненото масло било важенъ прѣдметъ за изнасяне отъ Палестина.

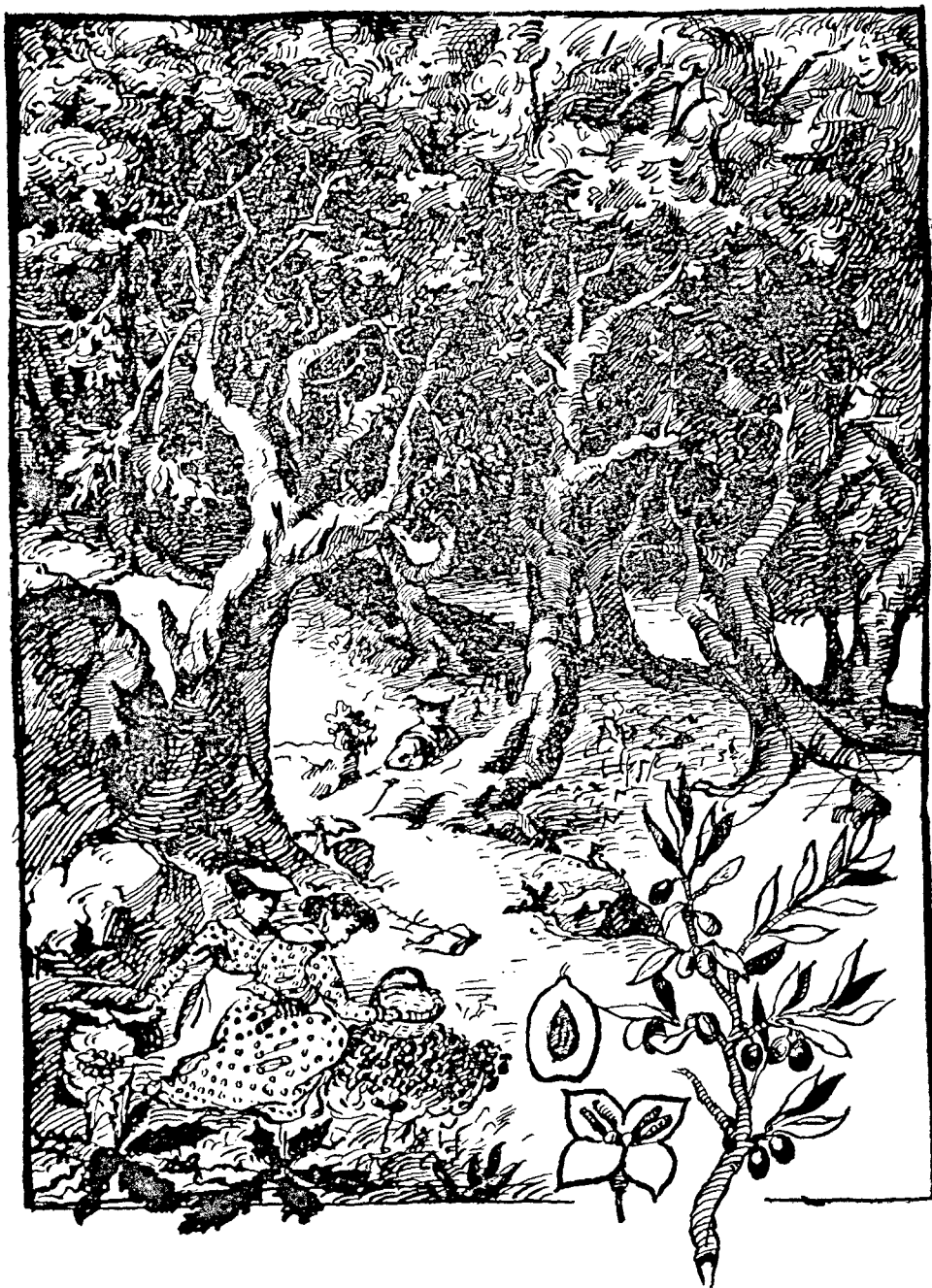
И въ Египетъ била извѣстна маслината. Тя расла около 200 километра надалечъ отъ брѣговетѣ на р. Нилъ; вѣроятно Теофрастъ, който казва това, е ималъ прѣдъ видъ оазиса на Ливийската пустиня, дѣто и сега расте разкошно маслиненото дърво. Плиний, който стана жертва на любознателността си въ 79 год. сл. Р. Хр. при изриването на в Везувии, разказва подробно за отглеждането на маслината, брането на плодоветѣ ѝ и добиването на масло отъ нея; говори, че Египетъ билъ бѣденъ отъ маслиненитѣ дървета. Това сжщото се потвърждава и отъ Страбона. Страбонъ написалъ прѣкрасна география прѣзъ царуването на римския императоръ Августа, който царувалъ отъ 30 год. пр. Р. Хр. до 14 год. слѣдъ Р. Хр. Маслината се намирала около Александрия по онѣзи врѣмена.

Историята положително нищо не ни казва, кога се появило маслиненото дърво въ Египетъ. Вѣроятното е донесено тукъ отъ Азия въ незапомнени врѣмена,

понеже въ иероглифитъ се поменава подъ имената „бека“ или „бака“, което означава растение, що дава питие и масло едновременно. Между старитъ египетски изображения често се срѣщатъ добръ изобразени маслиненни листа, заедно съ формата на плода. Въ всѣки случай маслиненото масло се употребявало доста много при жертвоприношенията въ Египетъ. И тукъ дървеното масло е замѣнявало животинското при гот-

венето; служило за мазане косата на главата, брадата, лицето и краката. Въ врѣме на тържествени обѣди обикновеното дървено масло се замѣняло съ особено приготвено благовонно масло, което се приготвяло отъ обикновеното чрвъ смѣсъ съ разни ароматични вещества.

За маслото сж съставляли необходимитъ принадлежности при прѣдвѣрята на египетскитъ вили

и дворци. Изображението на маслиново клончѣ въ видъ на иероглифъ означавало понятие за аромат и течностъ. Употрѣбата на маслиненото дърво при нѣкакви си фалшификации се считало въ Египетъ за голѣмъ грѣхъ. И до сега сж запазени останки отъ вѣнци, направени отъ маслиненни листа, съ които сж украсявали главитъ на муминтъ.

Маслината се развѣждала твърдъ много и въ врѣмето на кръстоноснитъ походи. Маслиненитъ гори покривали не само равнинитъ около Триполи, но и склоноветъ на Таворскитъ планини. Тя е расла и по тая страна на р. Иорданъ, що се нарича „Мойсеева долина“. Това дърво и сега се срѣща по „маслинената гора“ до Иерусалимъ, но не тъй много, както по прѣди, ко-

гато цѣлата гора и долина е била покрита съ гъста гора отъ маслини. Понеже маслината достига до дълбока старостъ, затова и прѣдполагатъ, че осемтѣхъ маслинени дървета, които се намиратъ сега при политѣ на маслинената гора, сѫ останали отъ тѣзи дървета, подъ сѣнката на които Христосъ е бесѣдвалъ съ ученицитѣ си. Отпослѣ тѣзи дървета се ползували съ голѣмо почитане отстрана на християнскитѣ поклонници, като започнемъ отъ Св. Елена. Тѣзи почитени старци, отъ които едина е обиколень съ ниска стѣна, сѫ високи отъ 10 до 20 метра и до 5 метра въ окръжността. Стеблата имъ сѫ съвършено кукли, и за да не ги събори вѣтрътъ, тѣ сѫ напълнени отъ долѣ до горѣ съ камъни. Сѫщо и отъ вѣнъ сѫ подпрѣни съ камъни. И турцитѣ даже благоговѣятъ прѣдъ тѣхъ.

Монаситѣ отъ близкия католически манастиръ продаватъ огърлици на богомолцитѣ, направени отъ костилкитѣ на падналитѣ отъ тѣзи дървета маслини.

Прѣзъ доисторичната епоха маслината е образувавала такива голѣми гжсталаци по брѣговетѣ на Мала Азия и околнитѣ острови, каквито сега се срѣщатъ по пуститѣ брѣгове на Гърция.

Вѣчнозеленитѣ листа на маслината, необикновената ѣ издържливостъ, твърдостъта на дървото ѣ, още отъ старо врѣме сѫ обрѣщали вниманието на народитѣ. Едно прѣдание казва, че Херкулесъ е донесълъ маслината отъ земята на Хипербаритѣ и я посадилъ въ свещеннитѣ лѣсове на пл. Олимпъ. Маслината у гърцитѣ се считала като символъ на сила, затова тѣ сѫ златень ножъ рѣзали клончета отъ нея, плели ги на вѣнци и поднасяли като награда на олимпийскитѣ състезатели.

До двореца на Алкиная — царъ на теацитѣ, при когото Одисей намѣрилъ прибѣжище, слѣдъ като се спасилъ отъ вълнитѣ на разиреното море, се намирала градина, дѣто расли „много плодonoсни, клончести, широковерхови ябълки, круши, гранатъ, съ златни плодове въ изобилие. Така сѫщо и сладки смоковници и маслини, разкошно цвѣтели. Тамъ и въ хладната зима и въ горещото лѣто, прѣзъ цѣлата година, се виждали на клончетата плодове.

Въ Одисеята се споменува за ширококлончестата маслина, що расла тамъ, дѣто Одисей скрилъ съкровищата си, на връщане отъ Итака.

Отъ казаното дотукъ за маслината, се вижда, че е била извѣстна прѣди Омира, но се е считала за чуждо растение и се употребявала отъ знаменититѣ и богати хора. Слѣдъ омиването на Одисеевото тѣло, споредъ источния обичай, било намазано съ дървено масло, за да станело лѣскаво и гѣвко.

Дървеното масло не било разпространено тѣй, както е сега: то е било разкошъ, който идѣлъ отъ Изтокъ,

слѣдователно маслината не се счита за грѣцко произведение. На Ахилесовия щитъ, изработень отъ изкусния художникъ Гефестъ, изобразена била лозата, а маслината — не. Наистина, грѣцката митология не ни казва опрѣдѣлено, дали маслината е била прѣнесена отъ чужбина въ Гърция, или гърцитѣ се научили отъ чужденцитѣ, какъ да я облагородяватъ, и какъ да се ползватъ отъ плодетѣ ѣ; но, по всѣка вѣроятностъ, търговскитѣ сношения съ семититѣ сѫ научили гърцитѣ да цѣнятъ и обработватъ маслината, която била прѣнесена отъ Мало-Азийскитѣ брѣгове по островитѣ: Кипъръ, Родосъ, Самосъ, Хиосъ и други и въ Атина, дѣто било сѣдено на маслината да се развие много по-добъръ, отколкото въ Азия и Палестина. Близостъта на морето и бѣлизникавата варовита почва, очевидно, иматъ благотворно влияние за развитието на маслината.

Въ грѣцката митология се разправя, че Атина и Посейдонъ веднѣжъ се скарали, кой отъ тѣхъ да владѣе Атика. Рѣшили: земята да принадлежи на този, който ѣ направи по-голѣмо благодѣние. Богътъ на морето ударилъ съ тризбеца си една скала, отъ която протекълъ свещенитѣ изворъ, а пъкъ Атина забива копие то си въ пукнатината на каменитата почва, пуска корени на дълбоко, и по този начинъ израсло маслиненото дърво, което бърже се разпространило по цѣлата страна. Отпослѣ гърцитѣ сѫ смѣтали маслината за най-голѣма благодать и даръ, който боговетѣ могатъ да дадатъ на човѣчеството изобщо и частно на тѣхната страна. Побѣдата се паднала на Атина, слѣдователно тя трѣбало да владѣе Атика и да се нарича нейна богиня. Грѣцкитѣ поколѣния смѣтали Атика за центъръ на маслинената култура. Отъ Солоновитѣ закони се вижда, че още въ негово врѣме се обрѣщало голѣмо внимание върху развѣждането на маслината. И Пизистратъ е поощрявалъ обработването на маслината чрѣзъ раздаване малки земи и подарѣци на маслинени дръвчета и сѣмена. Благодарение на цѣлъ редъ подобни разпореждания, той сполучилъ да съживи до голѣма степенъ земледѣлието, а най-вече културата на маслината, която се ползувала съ особното му покровителство, понеже той се считалъ защитникъ и попечител на Атина. Въ академитѣ и гимназитѣ, близу до Атина, имало маслинени дървета, посветени на богиня Атина, до които никой не дръзвалъ да се допре, защото ги смѣтали, че произлизатъ отъ сѣщата прародителница маслина, която била създадена отъ самата богиня, и че отпослѣ, изгорена отъ перситѣ, израсла пакъ на ново. Пизистратъ устройвалъ гимнастически състезания и на побѣдителитѣ подарявалъ великолѣпни вази, пълни съ маслини.

(Слѣдва).

А. Нѣмцевски.

Тиха нощъ.

Надъ Витанийското небе висѣше дѣвствена синевина. Слънцето свѣтѣше ослѣпительно и пълнитѣ въздуха около Елеонската гора съ златень прахъ. Въ атмосферата царуваше мъртва тишина, — пълнитѣ околността, простираше се до всички земни кѣтове и достигаше хижитѣ и колибитѣ. Като че ли самото щастие безумно летѣше, за да се влѣе въ сърдцата на хората.

Отврѣме наврѣме отъ горѣ прѣлѣтаваха бисерни гълъби, трѣпѣха въ въздуха и на орляци полѣтаваха

къмъ планината.

Отврѣме наврѣме по ливадитѣ се носѣха звуци отъ жаловитата пѣсень на нѣкой овчаръ, разливахъ се въ въздуха и пакъ всичко утихваше. Слѣдъ моментъ ехото повтаряше пѣсеньта. Струваше се, като че жалбата достигаше до небесната твърдь и, отскачайки назадъ, прокѣняваше надъ земята.

На края на градеца имаше малка кѣщица, съвсѣмъ скрита въ трѣвата. Тя бѣ оградена съ стѣна, задъ която

растѣха кипариси. Вжтрѣ имаше маслинови, смокинови, нарови и кактусови дървета.

На пжтя, задъ дървената вратичка, се повдигаше прахъ, що се лъщѣше прѣдъ слънчевитѣ лжчи. Група боси хора вървѣха тамъ, слѣдвайки единъ старецъ съ голѣма, плѣшива глава, на която само надъ слѣпитѣ очи имаше по една сребриста букла. Групата току що замина край вратичката къмъ града и се изгуби задъ дърветата. Прахътъ малко по малко спадна на пжтя и слѣдъ моментъ въ чистия въздухъ трѣпнѣха само слънчевитѣ лжчи.

Прѣдъ кжщицата, подъ клонестъ кедъръ, имаше фонтанъ, върху който седѣше мжжъ, облѣченъ въ бѣли дрехи. Блѣди прѣснати по главата му, коси покриваха странитѣ на сухото му лице, спущаха се и обвиваха рамѣнитѣ му. Синитѣ му очи гледаха слънчевия блѣсъкъ и поглъщаха лжчитѣ на ослѣпителната свѣтлина. Странна кротостъ криеше блѣдното му лице, само по устнитѣ му играеше нѣкаква скърбъ.

Отъ високото му чело свѣтѣше като че ли търже- ствуваща радостъ. Лицето изразяваше кротостъ, а устата — скърбъ. Би се искало човѣку непрѣстанно да гледа това лице.

Мжжътъ, втренчилъ погледъ върху залѣзващото слънце, мълчеше. Въ ржцѣтѣ си той държеше една роза.

До краката му седѣше млада жена, която го гледаше въ хубавото лице. Чертитѣ на жената изразяваха безгранична доброта; бѣлотата на лицето ѝ се равняваше на тая на алабастръ. Тъмнитѣ ѝ коси, съ мѣденъ отѣнъкъ, падаха на гърба, рамѣнитѣ и ржцѣтѣ ѝ съ които тя си подпираше главата.

На прага на полуотворената врата стоеше друга жена, съ малко блюдо въ ржцѣ и съ стомна отъ кирпиченъ цвѣтъ на глава. Тя сжщо бѣше млада и хубава, но се различаваше отъ другата по лицето, и чернитѣ като абаносъ коси, които блѣщѣха като запалени отъ слънчевия огънь. Тя обърна чернитѣ си очи къмъ мжжа върху фонтана, гледейки го съ прѣданостъ и очудване на жена, която, може би, не го разбираше, както другата, но която би го слѣдвала най-далечъ за да различава прѣдъ него бодилитѣ на храститѣ, да му черпи вода изъ рѣчничкитѣ и да му приготвя храна, когато вечеръ той си почива слѣдъ странствуването си прѣзъ цѣлия день.

Сжщо и сега тя мислѣше за това, като излизаше изъ кжщицата, въ която цѣруваше голѣма радостъ, защото обичниятъ имъ братъ Лазаръ оздравѣ. Тя, Марта, и сѣдѣщата до фонтана Мария бѣха изгубили вече всѣка надежда, защото болестъта бѣше ужасна, продължаваше вече нѣколко години и непрѣстанно се усилваше. Веднѣжъ, подиръ обѣдъ болниятъ затвори очитѣ си, дишането му прѣкъсна въ гърдитѣ и смъртенъ лъхъ покри лицето му. Наистина, тогава младиятъ учителъ, сѣдѣщъ тамъ върху фонтана, дойде въ Витания. Отчаянитѣ сестри го търсиха изъ цѣлия градъ, докато най-послѣ го намѣриха въ дома на единъ бѣденъ пазачъ. Той не можеше веднага да трѣгне и, очаквайки до вратата, тѣ отчаяно простираха ржцѣ, защото знаеха, че всѣка минута имъ бѣ скѣпа. Слѣдъ дълго чакане, тѣ съвсѣмъ изгубиха надежда и мислѣха, че всѣка по-нататъшна помощъ ще бѣде напрасна. Но той стана отъ масата, послѣдва ги и прѣкрачи прага на кжщицата имъ.

Дълго той гледа Лазаря, лежащъ неподвижно. Сестритѣ стоеха до прага и плачеха. Той се обърна, вдълбоченъ въ мисли къмъ тѣхъ и, показвайки на лежащия, каза :

— Какъ спокойно спи той!...

И послѣ той додаде, като че ли говорѣше само на себе си :

— Да се прѣкъсне ли сънътъ му?

Риданията на двѣтѣ сестри го изтрѣгнаха отъ захласа му; тѣ чува неговитѣ думи и, като се прѣгърнаха, заридаха :

— Ние изгубихме любимеца си!

Такова отчаяние имаше въ тѣхното ридание и таква болки се четѣха по лицата имъ, щото състрадание го обхвана. Той имъ заповѣда да излѣзатъ, седна до леглото на Лазаря и взе студената му ржка, тежка и неподвижна.

Вѣцари се мълчание.

Сестритѣ колѣничиха въ другата стая, прилѣпиха лицата си о стѣната и отново заридаха. Послѣ плачѣтѣ имъ се обърна въ отчаяно охкане, което малко по-малко утихна.

Дълго трая мълчанието. Най-послѣ единъ силенъ гласъ откъмъ леглото прозвѣня :

— Тебе думамъ, Лазаре, стани!

Чу се слабо охкане, послѣ размърдване, и слѣдъ моментъ на прага се яви учителътъ, водѣщъ Лазаря.

Сестритѣ се хвърлиха съ гласъ къмъ брата си, за- пригрѣщаха го и замилваха, а послѣ цѣлунаха краката на Учителя, излѣха надъ тѣхъ сълзи на признателностъ и щастие.

Учителътъ обикна тѣзи хора и прѣзъ своето прѣбывание въ Витания ги посѣщаваше всѣка вечеръ.

Често той дълго говорѣше съ Лазаря; тогава Мария седѣше до краката му, а Марта приготвяваше вечерята.

Лазаръ се грижеше, нищо да не липсва на другаритѣ на Учителя, които оставаха въ града. Когато Лазаръ отсѣжствуваха, Учителътъ говорѣше съ Мария.

Тѣ говорѣха при фонтана за планинитѣ, надъ които светѣше слънчевиятъ прахъ отъ западъ, за дѣвствената небесна синевина, висѣща надъ Витания, за разни цвѣтя, чиято благоуханна миризма пѣлише атмосферата, за човѣшкото блаженство . .

Когато Учителътъ говорѣше, Мария приковаваше погледа си въ устата му и глѣташе всѣка дума. И той, не само че се замисляше, но и гласно говорѣше мислитѣ си, безъ да ги крие отъ нея, защото тя му бѣше вѣрна и би го слѣдвала както и Марта. Но, вървайки, тя нѣма да се грижи за вода и храна, само ще се вслушва въ това, което той говори.

И ако съмнѣния биха го обладали, тя би го поддържала съ сладкия си гласъ и вѣренъ погледъ.

Сега, когато той дойде въ Витания, когато бѣше близу до прага на Иерусалимъ, чийто кули свѣтѣха съ синь пламъкъ задъ планинския гребенъ, когато той щѣше да бѣде напуснатъ отъ прѣданнытѣ си слушатели, за да отиде въ обширната столица на страната, сега той чувствуваше, че отъ такова вѣрно сърдце ще се нуждае повече отъ всѣки другъ пжтъ, че може би ще дойдатъ моменти, когато най-вѣрнитѣ ще затреперятъ, ще избѣгатъ ужасени и ще го оставятъ самъ въ тежкия часъ.

И той искаше да имъ такова сърдце до себе си, ако нѣкога дойде такъвъ часъ.

Той гледаше неспокойно блѣстящитѣ кули. Той чувствуваше, че тамъ ще се свѣрши драмата на неговата скѣпа. Задъ вратата, току що се явиха неговитѣ ученици, които той прати въ градеца, за да приготвятъ утрѣшното заминаване. Тази вечеръ бѣше, може би, най-хубавата отъ периода на живота му . . .

Трета година вече мина откакъ той прѣстана да живѣе изолиранъ, появи се между хората, почна да ходи отъ градъ на градъ, отъ село на село като поучаваше въ синагогитѣ. Тритѣ години минаха като три дни, като единъ сънъ! Човѣшки тѣлци го наобикаляха и той се-

дѣше съ тѣхъ на планината и говорѣше. Или, като плуваше надъ езерото, той заповѣдаше да отправятъ лодката къмъ брѣга, кждѣто го чакаха множество хора, наближаващи по такъвъ начинъ, щото да чуютъ неговитѣ притчи.

Довеждаха му дѣца, за които просѣха благословията му. Страдащитѣ гомолѣха да ги погледне и тури ржѣи на главитѣ имъ. Други се мжчеха да се докоснатъ поне до полата на дрехата му.

(Слѣдва).

Д-ръ Ст. Томовъ.

Впечатленията ми за Робертъ Колежъ.

Праздненствата по тържествуване стогодишнината отъ рождението на Д-ръ Хамлинъ, първиятъ директоръ на това учебно заведение, се завърши съ банкетъ, даденъ отъ колегията сѣщия день, вечерята часа на 8. На банкета присѣдстваваха живущитѣ въ града и присѣдстваващи на тържеството alumni — свършили. Имаше всичко около 80 куверта, включително професоритѣ и учителитѣ на колегията. Трапезарията бѣше хубаво украсена съ зеленина за случая. Държаша се и нѣколко тоста. Отъ директора Д-ръ Гейтсъ пръвъ биде поканенъ пишешиятъ тѣзи редове да даде своитѣ впечатления за Робертъ Колежъ и да изтъкне разликата между Робертъ Колежъ прѣди четиридесетъ и една година и Робертъ Колежъ сега. Ето въ резюме моитѣ бѣлѣжки. Прѣди четиридесетъ и една години бѣха положени само основитѣ на първото голѣмо здание, което достойно носи името на Д-ра Хамлинъ, чиято паметъ чествуваме тази вечеръ. Сега на тази чаровна мѣстностъ виждамъ петъ здания, двѣ отъ които носятъ респективно имената на бившия и многозаслужилъ директоръ, Д-ръ Уашбърнъ, и на любвеобилния Д-ръ Лонгъ. Тогава нѣмаше жилища за професори; сега, освѣнъ хубавото жилище за директора, има 12 хубави и удобни домове за професори. Тогава числото на професоритѣ, учителитѣ и студентитѣ бѣше много скромно — сега има пълненъ професорски и учителски персоналъ. Тогава имаше около 60 студенти — сега има повече отъ 400. При това въ колегията сега сѣ усвоени най-добритѣ педагогични методи. Робертъ Колежъ, приятно ми е да констатирамъ това, върви напредъ съ исполински крачки, и азъ съмъ увѣренъ, че тази колегия ще спомогне за бързото прогресиране въ умствено и морално, на дори и въ материално, отношение на всички народности въ турската империя.

Въ България ние посрѣщаме съ радостъ посѣщението, което българскитѣ студенти отъ Софийския университетъ ще направятъ слѣдъ нѣколко дена*) на грѣцкитѣ студенти въ Атина. Това е отраднo явление, залогъ за сближение между двѣтѣ нации — грѣцката и българската — сближение, което ще отвори нова ера въ развитието на балканскитѣ народи. Лично азъ съмъ дълбоко увѣденъ, че ще дойде скоро врѣмето, когато българи, грѣци и арменци ще работятъ рамо до рамо за осъществяването на своитѣ велики идеали. Краткитѣ ми бѣлѣжки бидоха посрѣщнати съ грѣмки аплодисменти особено, отъ свършилитѣ грѣци и арменци.

Слѣдъ това професоръ Ормистонъ чете много хубава и съчинена отъ него поема за живота и дѣятелността на Д-ръ Хамлинъ. Той прибави, че едно нѣщо не е било казано за Д-ръ Хамлинъ, именно това, че у него е имало веселъ хуморъ. Професорътъ разказа за Д-ръ Хамлинъ нѣколко анекдоти, които развеселиха присѣдстващитѣ. Професоръ Уатсонъ говори върху

идеали на Робертъ Колежъ. Нѣколцина млади учители излѣха живо на английски 2—3 характерни студентски пѣсни, които се пѣятъ и отъ студентитѣ въ Робертъ Колежъ.

На края на тържеството директорътъ Д-ръ Гейтсъ каза, какво новото здание, което сега се строи съ подарената за тая цѣль сума отъ благодѣтели Уйлямъ Доджъ, професорското тѣло прѣдлагало това здание да носи името на благодѣтеля Доджъ; послѣдниятъ обаче не приелъ и великодушно прѣдложилъ зданието да носи името на съпругата на Д-ръ Уашбърнъ — Хенриета Уашбърнъ. Съ това се завърши тържественото отпразднуване стогодишнината отъ рождението на Д-ръ Хамлинъ, когато единъ арменецъ прѣди нѣколко години нареклъ „безсмъртниятъ Д-ръ Хамлинъ.“

Прави приятно впечатление фактътъ, че прѣвъ послѣднитѣ години числото на българитѣ студенти въ Робертъ Колежъ се добръ поддържа и не показва намаляване³⁾. Това е отраднo явление, и свѣдочи за моралното влияние, което тази колегия упражнява особено върху младитѣ българи.

Достойно за отбѣлѣзване е и рѣшението да се отвори индженерско училище въ Робертъ Колежъ. Схващайки, че въ турската империя се чувствува голѣма нужда да се развиватъ естественитѣ ресурси на тази богата, но неразработена и неразвита още страна, колегията е рѣшила да отвори индженерско училище, въ което отначало студенти ще изучаватъ механическо и електрическо индженерство, а по-послѣ и гражданско и минно индженерство. Професоръ Джонъ Р. Алленъ, сега на чело на отдѣла механическо индженерство въ Мишиганския университетъ (С. Д. А.), е вече ангажиранъ да земе управлението на този отдѣлъ въ Робертъ Колежъ. Сега се разглеждатъ плановѣтъ за зданията и работилницитѣ, и се има надежда, че най-потрѣбнитѣ здания ще бждатъ построени и най-необходимитѣ машини инсталирани, за да се почне работа по този отдѣлъ прѣвъ идната есенъ. На студенти, желаещи да зематъ този курсъ, ще се позволява прѣвъ послѣднитѣ двѣ години на колегиалния курсъ да избиратъ прѣдмети, които по-добрь подготвятъ за индженерския курсъ.

Има се сѣщо прѣдвидъ и отварянето на практиченъ търговски курсъ, който може съ врѣме да се развие въ пълненъ търговски курсъ.

Основателътъ на Робертъ Колежъ Кристофоръ Рейнландеръ Робертъ, почтенъ търговецъ отъ Нью-Йоркъ е подарилъ за Робертъ Колежъ всичко около 2,000,000 лева. Слѣдъ смъртта на г-на Роберта, други здания, както видѣхме, сѣ били издигнати съ суми по-

³⁾ Всичкитѣ ученици въ Робертъ Колежъ прѣдставляватъ 17 народности, както слѣдва: грѣци 198, българи 68, арменци 62, турци 61, евреи 16, персийци 5, руси 3, албанци 2, араби 2, черкези 2, сѣрби 2, чехъ 1, египтянинъ 1, англичанинъ 1, курдъ 1, полякъ 1 и румѣнецъ 1.

*) Тогава въпросното посѣщениe на нашитѣ студенти въ Атина не бѣше още направено.

дарени за тая цѣль отъ приятели на колегиата въ Америка, и обдарителниятъ фондъ се увеличилъ отъ великодушнитъ парични помощи на много други американци, които се живо интересуватъ въ каузата на учебното дѣло и на възпитанието на изтокъ. Робертъ Колежъ не е вече дѣло на една само личностъ, но на християнски филантропи, и на такива колегиата прави апелъ за парични помощи, необходими за по-нататъшното ѝ развитие. Цѣльта на професорското тѣло е била и ще продължава да бѣде да приспособи колегиата за нуждитъ на студентитъ отъ разнитъ народности на турската империя и да я направи, доколкото е възможно, образцова християнска колегия, въ която главната цѣль е развитието на християнско мъжество въ студентитъ чрезъ култивиране както на духовния, тъй и на интелектуалния животъ. Репутацията на колегиата почива върху характера на мъжетъ свършили курса въ това заведение и върху работата, що тѣ вършатъ въ тоя свѣтъ.

Тукъ му е мѣстото да спомена за крупната сума, завѣщана отъ великия благодѣтель Джонъ Стюартъ Кенеди отъ Нью-Йоркъ. Този бѣлѣжитъ филантропъ и прѣди да завѣщае 7½ милиона лева за Робертъ Колежъ, е подарявалъ значителни суми за постройката на нѣкон отъ зданията на Робертъ Колежъ. Домътъ на директора носи неговото име — „Keunedy Lodge“ — бидейки построенъ съ подарената отъ него за тая цѣль сума. Той сѣщо е помагалъ и за построяване на зданието „Албертъ Лонгъ“. Шестъ мѣсеци прѣди смъртта си г-нъ Кенеди завѣщалъ за Робертъ Колежъ горѣспоменатата крупна сума — 7½ милиона лева. Директорътъ Д-ръ Гейтсъ попитанъ, осигурено ли е завѣщанието или е спорно, той отговори, че наследниците го оспорвали, обаче има се надежда, че ще бѣде скоро осигурено И тъй Робертъ Колежъ е въ всѣко отношение една отъ най-добри уреденитъ и най-достѣпни учебни заведения за нашитъ младежи отъ България. Това учебно заведение има едно много цѣнно за мла-

дежѣта прѣдимство; то дава и морално възпитание, липсата на което въ нашитъ гимназии се живо чувствува. Надзорътъ надъ ученицитъ е много добъръ. Американскиятъ методъ на възпитание избѣгва двѣтъ крайности — извънредна строгостъ и крайна разюзданостъ.

Понеже най-висшето морално развитие трѣба да бѣде свързано съ интелектуалното и физическо развитие, то и колегиата прѣдвижда религиозно наставление за ученицитъ. Това наставление е *практично и несектанско*. То се базира на принципа за свършената свобода на съвѣста у всички хора. Съгласно устава на колегиата всички ученици сѣ длѣжни да присѣтствуватъ на утренната молитва, съ която се отварятъ занятията всѣки день. Въ недѣленъ день пансионеритъ сѣ длѣжни да присѣтствуватъ на утреннитъ и вечерни религиозни служби. Изучаването докато заетелствата на християнството и на Библията се включва въ редовния курсъ. Драговолни класове за изучаване на Библията се държатъ седмично, въ свързка съ М. Х. Дружество и сѣ отворени за всички студенти.

Професоритъ проповѣдватъ подъ редъ всѣки недѣленъ день. Проф. Гибонсъ ме покани да проповѣдвамъ въ недѣлния день, що прѣкарахъ въ колегиата — 13-и мартъ. Менѣ щѣше да бѣде по-приятно да чуя професора да проповѣдва, но тъй като бѣхъ гостъ на колегиата, не можахъ да откажа и проповѣдвахъ на английски отъ Рим. 12; 2.

Въ понеделникъ, 14-и мартъ, се раздѣлихъ отъ професоритъ и ученицитъ на Робертъ Колежъ и отнесохъ най-добри впечатления отъ всичко, що видѣхъ и чухъ въ това учебно заведение.

България има причина да се гордѣе за великото дѣло, що Робертъ Колежъ е извършилъ прѣмо и косвено за интелектуалното и морално подигане на нашия народъ и особено за дѣла на Робертъ Колежъ въ освободително дѣло на нашето отечество.

Американското Дѣвическо училище въ Ловечъ.

Това добръ познато учебно заведение ще сключи текущата учебна година на 15/28 юни. Всичкитъ изпити ще се привършатъ прѣзъ тая седмица, а словото за свършващия класъ ще се даде идната Св. Недѣля отъ Пастиръ Г. Бабаджовъ. На 14 юни подиръ пладнѣ Дружеството на свършилитъ ще държи своето годишно събрание, въ което ще се даде отчетъ, ще се избере ново настоятелство и слѣдъ това ще се сервира чай. Вечерътъ, сѣщия день, въ мѣстната Мет. Еп. Църква ученичкитъ по музика ще иматъ своитъ годишни упражнения, а въ срѣда вечерътъ ще се извърши акта, който ще се сключи съ раздаването на дипломитъ, споредъ долунापечатаната програма.

Училището завършва една успѣшна година съ твърдѣ задоволителни резултати, както по отношение на умственото развитие, тъй и въ спазване доброто здраве на ученички и учителки. Единъ особенъ християнски духъ е прѣобладавалъ въ училището прѣзъ цѣлата година, силата и влиянието на който най-добръ се проявяватъ въ всѣкидневния домашенъ животъ на заведението.

Два сребърни медала сѣ били прѣдложени за награда на онѣзи ученички, които, при примѣрното си поведение прѣзъ цѣлата учебна година, покажатъ по всички прѣдмети успѣхъ най-малко *добъръ*. Двѣ уче-

нички спечелиха медалитъ — едната отъ I-я класъ, а другата отъ V-я.

Прѣзъ лѣтния ваканционенъ сезонъ прѣдстоитъ да се извършатъ голѣми поправки и подобрения въ училищнитъ здания, така щото да отговарятъ много повече на нуждитъ на ученичкитъ. Трапезарията, най-вече, ще бѣде тъй ремонтирана, щото да стане просторна и достатъчно освѣтена, за да отговаря на всѣкидневнитъ изисквания на училището. Добръ познатото здравословно мѣстоположение на училището, заедно съ подобренията въ зданията, ще направятъ заведението едно отъ желателнитъ дѣвически институти въ България.

ПРОГРАМА

за акта на Американското Дѣвическо Училище въ Ловечъ.

Срѣда вечеръ, 15/28, юни 1911 г. 8. ч. 30 м.

VII класъ. „Be — not seem“.

Генова Райна	Хасково.
Джебарева Васила (нередовна)	Ловечъ.
Димитрова Мария	Ломъ.
Киранова Невѣна	Имболъ.
Рачева Стела	Търново.

Молитва.

Lutzel. „Psaume XXIV“ пѣе хоръ.
 „Търново“. Съчинила Рачева Стела.
 Willibald. „Martha“ (пиано соло). Изпълнява Вълка-
 нова Юрдана.
 „Силата на музиката“. Съчинила Димитрова Мария.
 Wilson. „Merry Bells“ (пиано соло). Изпълнява Въл-
 канова Мария.
 „Значението на Венелина за България“. Съчинила Ге-
 нова Райна.

Mendelssohn. „Тукъ бѣше красно“ (пѣние дуетъ).
 „Влиянието на природата върху поезията“. Съчинила
 Киранова Невѣна.
 Favarger. „Barcarolle de Oberon.“ (пиано соло). Из-
 пълнява Димитрова Мария.
 „Романътъ на българската дѣвойка“, споредъ народнитъ
 пѣсни и приказки. Съчинила Жебарова Васила.
 „Curschmann“. „Божнето величие“, пѣе хоръ.
 Даване дипломи.
 Mendelssohn. „Осенная пѣсень“, пѣе VII класъ.

Недѣлното училище.

Падането на Самария. — 4 Цар. 17: 1—18.

Урокъ за юни 19.

За очудване е, колко бърже израилското царство тръгна къмъ развала и пропадане. При Иероваама II (14:23) разцвѣтътъ на сѣверното царство стигна до една висока степенъ. Отъ приходитъ на своята търговия Самария бърже разбогатѣ. Пророкъ Амосъ описва построенитъ отъ дѣлани камъни къщи, сждоре отъ слонова кость, разкошни легла, градинитъ и лозята (Амосъ 3:15; 5:11). Обаче подъ това външно благоденствие се криеше моралното гниене, което бързо разяждаше жизненитъ сили на еврейската раса. Богатството на малцината се уравни-сѣваше съ бѣднотията на по-многого. Поклонението на поставеното отъ Иероваама теле се разпространи изъ цѣлата страна (Амосъ 4:4; 5:5; 7:13; 8:14; Осия 8:5; 10:5; 12:11). Надъ цѣлата страна висѣше единъ тъменъ облакъ на суетвѣрие и идолопоклонскитъ олтари прѣизобилваха. Женитъ кадѣха темиятъ на Ашера, сждо както днесъ у римокатолическитъ страни обожаватъ Дѣва Марія (Ос. 2:13).

Това идолопоклонство отворило широко вратата на пиянството и разврата, дотолкозъ щото „Ефремовитъ пияници“ станали пословични. И пророцитъ и свещеницитъ, обладани отъ алкохола при извършването на длъжноститъ, не можели да се държатъ на краката си. Сждитъ се за сждата причина извършали сждоветъ; улицитъ били пълни съ безредици и смущения, и пжтищата станали опасни и непроходими поради разбойници. Цѣлото общество отивало къмъ провала, и сждбата на народа била опрѣдѣлена.

Послѣднитъ години на израилевото царство се запълниха съ кратковрѣменното царуване на нѣколко кой отъ кой по недостойни царе, които чрѣзъ междуособици и убийства приготвиха пжтя на асирийскитъ войски. Чрѣзъ съзаклятие Осия уби Факея и стана послѣденъ царъ на израилевото царство (15:30). Въ негово врѣме израилевото царство пжшкеше подъ тежкия данѣкъ на асирийскитъ царе. За да се отърве, Осия сключи нападателенъ и отбранителенъ съюзъ съ Египетския Фараонъ. Прѣди да се осжществи този договоръ, асирийскитъ царъ прибърза да земе дѣятелни мѣрки и сждбата на израилевото царство се рѣши единъжъ за винаги.

Наистина Осия се постара да възвърне царството чрѣзъ нѣкакви полумѣрки къмъ първобитното му състояние, но бѣше късно. За него се казва: „И направи зло прѣдъ Господа, но не както израилевитъ царе, които бѣха прѣди него“. За да се избавеше царството и народа, изискваше се не половина, но цѣло, съвършено обрѣщане къмъ Бога. Асирийската войска бърже нахлу въ Самария, Осия бѣ заловецъ и отведенъ плѣнникъ въ Асирия, дѣто умрѣ;

а градътъ противостоя още три години, дѣто даде окончателно на асирийцитъ.

Тѣй погина царството на Десетѣтъ Плѣмена и съвсѣмъ се изтрѣби отъ земята. Понеже имъ липсваше онази благоговѣйна прѣданостъ къмъ Моисеевитъ постановления, които иерусалимскитъ евреи упазиха, и затова уцѣлѣха като отдѣленъ народъ между всичкитъ народи и прѣзъ вѣковетъ, — Десетѣ Плѣмена изгубиха самоличността си, ако мнозина и да поддържатъ, че тѣ сж се наново появили въ днешната англо-сексонска раса.

Отъ този урокъ можемъ да се научимъ слѣдното:

1. Божитъ сждби може да се забавятъ, но ако не послѣдва истинско покаяние и прѣобразуване, тѣ ще дойдатъ и нападнатъ върху главитъ на прѣстѣпницитъ. Не трѣба да мислимъ, че Богъ, като любящъ и милостивъ, нѣма защо да му се боимъ. Той е тѣй вѣренъ въ сждбата си, както и въ милостта си.

2. Страшнитъ наказания и разгроми, що врѣхлитатъ човѣцитъ и народитъ, сж естествени послѣдници на нечесивитъ имъ дѣла. Прѣзъ сждото това врѣме при царуването на добрия царъ Езекия Иерусалимъ съ присмѣхъ отразилъ нападанията на Асирия, но какъ би могла да стори сждото прогнитата отъ развратъ Самария? Пияници и развратници не ставатъ храбра войска за защита. Колко важно и необходимо е прочее да се упазимъ отъ първитъ признаци на народното гниение.

3. Прѣди да покаже, Богъ винаги подеща, прѣдупрѣждава. За тая цѣль бѣха изпратени пророцитъ Осия и Амосъ.

4. Има извѣстна точка, слѣдъ която човѣцитъ се оставятъ за да пожннатъ жтввата на своитъ дѣла, що сж вършили. Добрѣ е често да размисляме върху притчата за смоковницата, изказана отъ Господа Исуса въ Лука 13: 6—9.

Урокъ 13. — Прѣговоръ.

Юни 26. — Михей 6: 8.

Михей бѣше съврѣменникъ на Исаия. Осия бѣше умрѣлъ прѣди тридесетъ години, а Амосъ прѣди петнадесетъ. Исаия, който бѣ на върха на силата си, работѣше въ града, а Михей, който слѣдваше по стѣпкитъ му, живѣеше въ провинцията. Той се назоваваше Моресетецътъ, защото бѣше роденъ отъ Моресетъ — едно село лежащо между Мртвото и Средиземното морета. Селото се намираше разположено при подножието на хълмоветъ Хала до по-ниско отъ морското (срѣдиземно) равнище. Тамъ по-близу се намираше и главниятъ друмъ, по който египетскитъ търговци докарваха стокитъ си въ Иерусалимъ и другитъ градове по на сѣверъ, по който гражданитъ армии на Асирия и Сена-

херима въ своитѣ завоевателни походи ще да сѣ минавали все прѣзъ сѣщия пѣтъ.

Михей бѣше единъ човѣкъ отъ народа. Стилътъ му изобилва съ картини отъ природата: той говори за росата, дъжда, стадата, лозята, нивитѣ, лѣтнитѣ плодове и сноповетѣ на гумното. Както всички пророци и Михей бѣше горещъ патриотъ. Виждаме го да се скита изъ улицитѣ на Иерусалимъ, да изказва своитѣ пророчества съ громки вопли, сѣщо както вой на жерафа и чакалитѣ, който пълни царя и народа съ ужасъ. (Иер. 26: 18).

Въ негово врѣме южното царство изнемогваше отъ вѣтрѣ и отъвнѣ. Отъ вѣтрѣ изнемогваше до голѣма степенъ поради неправдитѣ на крупнитѣ землевладѣлци, защото както сега, тѣй и нѣкога поземлениятъ въпросъ е билъ сърдцето и коренътъ на повечето смутове и революции, що сѣ поклатили отъ дѣно царствата и империтѣ. Като между древнитѣ Римляни бѣха аграрнитѣ борби, тѣй и въ новата история ние не можемъ да забравимъ, че френската революция се дължи на движението между селянитѣ. Въ Мехеево врѣме голѣмитѣ чокои землевладѣлци се излежаваша на копринени легла и сѣщеврѣменно замислюваха, какъ да заграбятъ имота на сиромашьта. Като четемъ пророчеството ние виждаме, какъ тѣ притуряли нива връхъ нива и отнимали домоветѣ на народа. Едва ли има по-позорно нѣщо както това, що става въ по-старитѣ страни на Европа, дѣто богатитѣ землевладѣлци сѣ засвоили повечето отъ работната земя на народа.

Въ града, дѣто търговията поглѣщаше вниманието на хората, Михей казва, че кжпонитѣ били криви, теглитѣ фалшиви и хората дотолкозъ изгубили вѣра въ Бога и единъ въ друго, щото братъ се боялъ отъ брата си, и мжжъ отъ съпругата си. По мнѣнието на единъ писателъ, индустрията съдѣйствувала да се повдигне морала на народа. Това може да е вѣрно, но, на другата страна, не по малко вѣрно е, че днешната конкуренция въ голѣмитѣ градове тласка хората къмъ страшна фалшификация. Когато разглеждаме книгата на Михей, намъ се струва, че четемъ извадки отъ нѣкой нашъ ежедневникъ. Това прави книгата жива, годна не само за нѣкогашнитѣ врѣмена, но и за сега.

А вѣнъ отъ стѣнитѣ на Иерусалимъ, Сенахеримъ заплашваше съ своята обсадна армия. Асирійскитѣ войски бѣха отдавна прѣвзели сѣверното царство, а сега очакваха да разорятъ Иерусалимъ. Както днешнитѣ европейски народи, тѣй и тогавашнитѣ бѣха страшно опълчени единъ противъ други, и Михей се убѣди, че единичката надежда, що оставаше за народа бѣ религиозното съживление.

Видѣнието му. Въ личния животъ ние трѣба да хранимъ нѣкаква надежда. Младенъ безъ нѣкаква цѣль,

или амбиция, ище постигне нищо прѣзъ живота си. Човѣкътъ, който иска да живѣе, за да подобри свѣта трѣба да възкличава съ надежда и въ западното небе да съзерцава видѣнието на новия свѣтъ. А това именно Михей съгледа, когато каза: „Въ послѣднитѣ дни, гората на дома Господень ще се утвърди на върха на горитѣ и плѣмена ще сестичатъ на нея. И много народи ще ракатъ: Дойдете да възлѣземъ... и ще изковатъ ножоветѣ си за палечници, и копията си за сѣрпове; народъ връзъ народъ не ще вдигне ножъ, нито ще научатъ вече бранъ; и ще седнатъ всѣкой подъ лозата си и подъ смоковницата си“. Явно е, че днесъ, попече отъ кога да е, това пророчество е достигнало до врѣмето на своето изпълнение. Съгласно направеното отъ прѣдседателя Тяфтъ прѣдложение всичкитѣ недаразумѣния и разпри между Велико Британия и Съединенитѣ щати ще се рѣшаватъ чрѣзъ третейски сждъ.

Човѣкътъ. Нѣкой си е казалъ, че въ всѣка реформа имало три стадии: първо, пророковото видѣние, второ една голѣма катастрофа, въ която и видѣнието и пророка се тѣпчатъ подъ краката на разярената тѣлпа; трето, когато всичкитѣ надежди на народа изчезнатъ, единъ, мжжъ из между народа се явява, който реализира видѣнието, и около когото всички се сгруппиратъ. За Велика Британия такъвъ човѣкъ бѣ Оливъръ Кромвелъ, за Съединенитѣ Щати Георги Уошингтънъ. Необходимиятъ човѣкъ се явява най-сетнѣ. Когато всички посрѣдъ общото безнадеждно положение дойдатъ до изнемогване, копнѣянията на народа се свѣршватъ съ появата на нѣкой великанъ избавителъ.

Истинска религия. Шестата глава отъ пророчеството на Михей се счита за една отъ най-важнитѣ глави на Ветхия Завѣтъ и думитѣ въ 8-я стихъ сѣ били сравнени съ Мат. 11: 28 като най-важни думи въ Ветхия и Новия Завѣтъ. Нека всѣки отъ насъ каже: „Съ Божиията помощъ, тази тройка лозинка ще бѣде моя“. Нека всѣки рѣши за себе си: Отъ днесъ азъ ще бѣда справедливъ въ всичкитѣ си работи, ще се отнасямъ добръ съ родителитѣ си, съ всѣка жена и дѣто, и въ моитѣ отношения съ другитѣ азъ ще бѣда честенъ, ще любя милостъта, ще бѣда жалостивъ, съчувствителенъ и снисходителенъ, спрѣмо думитѣ и дѣлата на другитѣ“. Това е по добро отъ религията, що се състои въ външнитѣ обряди. Хората винаги сѣ били въ опасностъ да се вдаватъ на гибелното изкушение да замѣстятъ сѣщностъта на религията съ тържественитѣ блѣскави обряди; но пророкъ Михей явно ни показва, че религията се състои въ правда, милостъ и ходене смирено по Бога, не купане изподиръ, но ходене съ Бога.

Изъ далечнитѣ страни.

Религиозна нетърпимостъ въ Гърция. Напоследъкъ градътъ Патрасъ, Гърция, поради подбужденията на нѣкой свещеникъ е билъ зрѣлище на голѣми вълнения противъ нѣколко евангелисти гърци. Къмъ края на миналия мартъ тоза вълнение се обърнало на нѣщо повече: тѣлпата почнала да обстрѣлва съ камъни мѣстото, дѣто се събира тази шепа хорица за богослужение подъ водителството на нѣкой си Теофанъ Зафиропулосъ. Последниятъ получилъ по главата силенъ ударъ отъ камѣкъ. Печатътъ поделъ почнатото гонение и напечатилъ остри нападки противъ евангелистѣтъ. Най-сетнѣ въ началото на мѣсецъ май, г-нъ Зафиропулосъ и други седемъ души би-

ли повикани и прѣдъ сѣда да отговарятъ като обвинени за ересь, прозелитизмъ и богохулство. Въ присѣдствіето на едно значително число разярени граждани, сждитѣ разпитали подробно тжжителъ (православенъ проповѣдникъ) и неговитѣ свидѣтели, но нито едно отъ обвиненията не-могли да се докажатъ. Сждѣтъ като че ли поискалъ да отсѣди справедливо, но свирѣпниятъ фанатизмъ на тѣлпата имъ повлиялъ, защото сждитѣ били явно заплашени, че въ случай на оправдателна присѣда, обвиняемитѣ щѣли да бѣдатъ избити отъ тѣлпата. На обвиняемитѣ не се дало случай да кажатъ ни една дума въ своя защита, и тѣ били най-сетнѣ осѣдени на тримѣсеченъ затворъ, и то

съсѣмъ не по нанесенитѣ противъ тѣхъ обвинения, но за нѣщо съсѣмъ различно — за обида на православната църква — обвинение за което, никакъ не ставало дума прѣдъ сѣда. Съсѣмъ явствува, че това сѣдебно дѣло е дѣло на тѣпата, а не на сѣдилището. И дѣйствително тѣпата се оплаква, че присѣдата била съсѣмъ лека, и ако прѣдседателятъ на сѣда не бѣше изискалъ една силна стража, за да придружи осѣденитѣ до затвора, тѣ щели да бѣдатъ свирѣпо нападнати изъ пѣтя. Подивѣлата сганъ ги послѣдвала изъ улицитѣ съ викове: „Долу Евреитѣ! Долу Евангелиститѣ!“ При влизане въ тъмницата Библиитѣ имъ били отнети отъ тѣхъ.

И тѣй като осемъ души лежатъ въ тъмницата на Патрастъ, осѣдени на тримѣсечна раздѣла отъ нещастнитѣ си сѣмейства, подига се въпросъ, това дѣло подига ли честта и престижа на Гърция и на грѣцкото правосѣдие? На външния наблюдателъ това връщане къмъ срѣдновековни приоми досущъ мяза на издадения напоследѣтъ законъ, които запрѣщава прѣвода на Св. Писания на модерния грѣцки езикъ и разпродажбата му отъ Британското и Чуждо-странно Библейско Дружество. Такива постѣпки, за да се угаси видѣлината и ограничи религиозната свобода, поставятъ грѣцкото правителство и народъ въ едно крайно, скѣрбимъ да кажемъ, недостойно положение. Нѣкога дълбоко религиозниятъ Сократъ билъ принуденъ да изпие отровната чаша; сега потомцитѣ на неговитѣ убийци му отдаватъ висока честь и го възхваляватъ за постѣпката, а въ сѣжшность дѣржатъ една линия на поведение досущъ еднаква съ неговитѣ сѣдии убийци. Нека се надѣваме, че единъ по-добъръ духъ ще наддѣлѣ въ тази ужъ християнска страна и, че невиннитѣ ще бѣдатъ освободени отъ незаслуженитѣ ограничения.

(Изъ The Orient.)

Клонъ отъ Библейското Дружество въ Цариградъ
Този клонъ е билъ на работа за седемдесетъ и четири го-

дини, но последната, току що приключена, била най-добра отъ всичкитѣ. Допрѣди турската революция въ 1908 г. изисквало се отъ шесть мѣсеци до една година, за да се издѣйствува позволително за напечатване Библията, съ условие, че то ще се подновява всѣки петъ години. Тѣзи ограничения сега сѣ прѣмахнати. Прѣвъ тази минала година чрѣвъ агенцията на Библ. Дружество били разпродадени, и то въ самото сърдце на мюсюлманството, 154,000 тѣла отъ Библията. Това е съ 25,000 екз. повече отъ прѣдпоследната година. Днесъ Библията между народитѣ на Близкия Изтокъ се толкозъ търси, щото нуждата отъ нея не може да се удовлетвори. Печатапето слѣдва на двадесетъ и осемъ езици, отъ които на арабски Библията се отпечатва въ 89,000 тѣла. Сетитѣ идатъ арменски, турски и бѣлгарски езици.

Новъ животъ въ Арменската григорианска църква. Г-нъ Няпъ, американски мисионеръ, проповѣдвалъ напоследѣтъ въ армено-григорианската църква на единъ градъ, дѣто на единъ умрѣлъ евангелистъ, прѣди тридесетъ години, било отказано погребение, и тѣлото било седемъ пѣти заравяно и отравяно, докато своитѣ се принудили да го заровятъ шесть часа на разстояние. Сега, промѣната е толкозъ бѣлѣжити и поразителна, щото заедно съ Г-нъ Няпъ, и григорианскитѣ епископъ участвувалъ въ службата. Че **новъ животъ блика въ тая стара източна църква** се вижда отъ рѣшенията на последния общъ църковенъ съборъ, дѣто се внушило да се съкрати литургията и да се прѣведе на говоримия езикъ, да се опростятъ украситѣ и декорациитѣ на олтаря, да се прѣмахнатъ всичкитѣ други светини отъ календара, освѣнъ арменскитѣ, да се освободи отъ задѣлжение на безженство една голѣма честь отъ тѣй нареченото черно духовенство, и да се направятъ поститѣ доброволни, а не задѣлжителни.

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Завърналъ се отъ Америка. Г-нъ Павелъ Л. Мишковъ, които нѣщо прѣди три години замина за Америка, за да продължи богословското си образование, слѣдъ като завършилъ курса въ Moody Bible Institute, Chicago, America, се завърна прѣди нѣколко дена. Г-нъ Мишковъ ще работи въ Методистската Мисия, дѣто е назначенъ за помощникъ-проповѣдникъ при Пастиръ Цвѣтановъ въ Русе и околността. Понеже варненскитѣ пастиръ Маринъ Дѣлчевъ заминава тѣзи дни за нѣколко мѣсеченъ отпускъ въ Америка, г-нъ П. Мишковъ е назначенъ да го замѣсти до завръщането му.

Оставката на Пастиръ М. Н. Поповъ. Слѣдъ деветнадесетъ годишна работа, въ свръзка съ първата бѣлгарска евангелска църква въ столицата, Г-нъ Поповъ намѣрилъ за добръ да подаде оставката си, която била приета отъ църквата, но ще влѣзе въ сила слѣдъ 14-й августъ, когато Г-нъ Поповъ ще дѣржи прощалната си проповѣдь. До това врѣме гласувано е да му се даде продължителна почивка, която той смѣта да иждиви въ полезна работа тукъ-тамъ. Учимъ се, че църквата възнамерява, когато врѣмето за раздѣлата настане, да покаже по единъ осезателенъ начинъ своята благодарность и оцѣнка за многогодишното и вѣрно служене на г-нъ Поповъ. По негово настояване, рѣшено е да се свика особенъ съборъ на църквитѣ, за да се оформи раздѣлата на пастира отъ църквата. Наистина, това е точно споредъ буквата на устава, но споредъ насъ, тази е една отъ слабитѣ

и непрактичнитѣ му точки, която при първо прѣработване ще трѣба да се измѣни, защото еднѣжъ пастирѣтъ намѣрилъ за необходимо да подаде оставката си, и църквата я приема съ вишегласие, иждивяване на врѣме, трудъ и пари, за да се свика църковенъ съборъ, който не ще може да стори друго, освѣнъ да потвърди станалото, е мѣрка безполезна и нежелателна. Впрочемъ, нѣколко отъ евангелскитѣ пастори въ Южна Бѣлгария (Пазарджикъ, Панагюрище, Ямболъ, Хасково, Пловдивъ и Меричлери) слѣдъ нѣколкогодишно служене, мимо изискванията на устава за разлѣчване чрѣвъ събори, напуснаха църквитѣ си и се заловиха за много полезна работа другагѣ, безъ много шумъ около себе си и „дори безъ говорене и безъ думи“...

Размѣстване на работници въ Македония. Споредъ свѣдения, черпени отъ най-достовѣрни източници, въ скоро врѣме се очаквало едно голѣмо размѣстване на евангелскитѣ работници въ Македония. Този принципъ за прѣмѣстимостта на проповѣдницитѣ, усвоенъ и практикуванъ още отъ самото сѣществование на Методистската църква, е далъ благотворни послѣдци навредъ по свѣта. Съсѣмъ рѣдки сѣ случаетѣ въ Америка и Англия, дѣто единъ пастиръ може да се задѣржи за дълги години безъ да изтощи багажа си и безъ да стане отегчителенъ за слушателството, и слѣдователно не до тамъ полезенъ за работата въ това мѣсто. А въ Бѣлгария, дѣто критическитѣ дѣжъ е развитъ до неимовѣрность, дѣто на пропо-

вѣдниците не сж дадени средства за достатъчно развитие и освѣжаване чрезъ добри, съвършенна книжнина и лѣтни отпуски въ странство, многогодишното, и често наложително, стоене въ една църква се указвало крайно пакостно за духовния животъ на паството.

Брошурата съ академическитѣ конференции на Д-ръ Дж. Мотъ се отпечата въ 1500 екз. и сега е съвършено изчерпана. Понеже за нея слѣдватъ да идатъ поръчки отъ разни мѣста, ако мѣрките, които сме зели, излезатъ сполучливи, брошурата въ скоро врѣме ще се отпечата въ достатъчно екземпляри, за да се удовлетворятъ всичкитѣ поръчки. Умоляватъ се всички, до които сме изпратили колетъ съ брошурата, да ни *внесатъ стойността заедно съ пощенскитѣ разноски.*

Реферати върху дѣтскитѣ градини. Миналиятъ петъкъ, вечерта часа на 8'30, въ Американската Дѣтска Градина на ул. Бѣлчевъ, въ присѣдствието на нѣколко нарочно поканени приятели, двѣтѣ госпожици А. Дойчева и Милкова четоха два отлични реферата върху „Дѣтскитѣ градини. Слушателитѣ възнаградиха референткитѣ съ продължителни ржкоплѣскания. Двѣ г-ци — Тънкова и Цвѣтанова сж завършили успѣшно курса по дѣтскитѣ градини. Въ четвъртъкъ вечеръ първата отъ тѣзи г-ци чела рефератъ върху прѣдмета: „Елате да живѣемъ съ дѣцата си“, а втората: „Волята на работа въ свѣта“. Сжщиятъ день слѣдъ пладне г-ца Е. Кларкъ чела рефератъ на тема „Прѣгледъ“, а г-жа Ташева другъ върху „Дѣтскитѣ градини въ България“.

Годишниятъ актъ на Амер. Заведения въ Самоковъ. По покана отъ училищното настоятелство на тѣзи заведения г-нъ М. Н. Поповъ, отъ София, е държалъ вѣчера, въ св. недѣля, прѣдъ пладне слово къмъ свѣршващитѣ курса. Въ срѣда, на 15 того, при особена програма ще се извѣши акта въ Американската Мжж. Гимназия дѣто издържалитѣ успѣшно зрѣлостнитѣ изпити ще получатъ заслуженитѣ дипломи. Въ четвъртъкъ вечеръ ще стане акта въ Амер. Дѣвическо училище. Музикалнитѣ концерти, гимнастическитѣ упражнения, интереснитѣ изложби по живописъ и ржкодѣлие, въ свръзка съ годишнитѣ актове при тѣзи училища, сж толкозъ интересни, што въсѣкога по това врѣме се притичатъ маса приятели отъвнѣ.

На друго мѣсто четцитѣ ще намѣрятъ подробни свѣдения за упражненията и акта при Амер. Дѣв. Училище въ Ловечъ.

Лѣтното училище въ Варна. Прѣзъ горещинитѣ на лѣтния сезонъ, Варна, прочутъ по хубавитѣ си морски бани привлича всѣка година хиляди посѣтители. Ето защо комисията, натоварена да приготви програма и мѣсто за Лѣтното Еванг. Училище, е благоразсудила да се държи въ Варна. По-сполучливо мѣсто едва ли можеше да се намѣри. Слушаме, че програмата съ прѣдметитѣ и говорителитѣ е много грижливо изработена, така че и духовната и умствената, неизключая и физическата, страни сж прѣкрасно застъпени. Вzeti сж мѣрки да се издѣйствува пжтуване съ намалени такси, а така сжщо да се настанятъ гоститѣ, доколкуто е възможно, по кжщитѣ на приятелитѣ. По всичко изглежда, че лѣтното училище ще стане въ всѣко отношение сполучливо. То ще почне на 20-и юли и ще продължи до 31-и сжщия мѣсець Умоляватъ се всички, които се гжкмятъ да отиватъ, да се съобразятъ съ четиритѣ условия, изложени въ 29 брой на „Зорница“.

Гонение на евангелски християни въ Видинско. Отъ нѣколко мѣсеца насамъ, благодарение на устрдието и примѣрния животъ на нѣкои отъ видинскитѣ евангелисти, Словото Божие си проблю пжтъ въ голѣмото крайдунавско село, населено съ ромжни — Ново село. Огврѣме

наврѣме проповѣдникътъ г-нъ Пулевъ посѣщавалъ групата мирни селяни, които жадували да слушатъ евангелска проповѣдъ. Но не щете ли, това никакъ не се харесало на селския кметъ. Неотдавна той срѣщналъ на пжтя единъ отъ нашитѣ видински братя като отивалъ къмъ Ново Село, и му нанася страшенъ побой. Освѣнъ това сжщиятъ кметъ си позволилъ да тури подъ арестъ въ нищо неповинилитѣ се проповѣдникъ Пулевъ, когато отишелъ да проповѣдва и споходи изложенитѣ на гонение и побой братя. Види се, побойникътъ кметъ е забравилъ, че българскитѣ граждани се радватъ на пълна религиозна свобода и, че нарушителитѣ, които и да сж тѣ, ще бждатъ повикани да отговарятъ за злосторствата си прѣдъ гражданскитѣ и сждебни власти.

Работата на г-нъ Дим. Градинаровъ въ Америка. Отъ достовѣренъ источникъ се научаваме, че нашиятъ старъ и неуморимъ приятель г-нъ Дим. Градинаровъ, които за дълги години самоотвержено е проповѣдвалъ евангелието въ нѣколко градове и села изъ Южна България, сега върши една блажена работа между българитѣ, арменцитѣ, кюрдитѣ и албанцитѣ въ многолюдния градъ Сентъ Луи. Драго ни е да оповѣстимъ, че г-нъ и г-жа Градинарови слѣдъ извѣстно прѣстояване при чадата си въ Америка, тжкмили тази година да се завърнатъ и прѣкаратъ старинитѣ си въ родния край — България. Като става дума за работата на г. Д. Градинаровъ, нека кажемъ, че зетъ имъ г-нъ Цв. С. Багряновъ, ведно съ съпругата си, върши тоже добра работа между нашитѣ емигранти въ Мядисънъ и Гранитъ Сити. Напо слѣдътъ г-нъ Багряновъ е прѣвелъ и напечаталъ въ Самоковъ и нѣколко брошури съ духовно съдържание. И прѣводътъ и съдържанието заслужаватъ всѣка прѣпорѣжка.

Съюзътъ на Бъл. Православно Духовенство. Въ първитѣ числа на юни въ столицата се състоя учрѣдителния конгресъ, плодъ на който е формално организиранъ Съюзъ на Православното Бълг. Духовенство заедно съ изработения уставъ. Въ провъзгласения Съюзъ влизатъ около 800 души будни, интелигентни свещеници, които съ тактъ, умѣние и умѣренность, и сжщеврѣменно съ несъмнѣнна прѣданность на Църквата, искатъ да работятъ за религиозно-нравственото прѣуспѣване на пасомитѣ. Ако тази организирана сила отъ 800 души се прѣдаде на усиlena и плодотворна работа въ духовното поле, много нѣщо ще се постигне въ близкото бждеще. Дай Боже!

Починала. На 9. юни, маналия четвъртъкъ, слѣдъ нѣколко мѣсечно боледуване заспа въ Исуса Невѣнка М. Лазарова — единственото чадо на нашитѣ добри приятели отъ Ломъ г-нъ Маноилъ и г-жа Зорка Лазарови. По своя умъ и благъ характеръ тринадесет-годишната Невѣнка бѣше едно рѣдко добро момиче. Нашитѣ най сжрдечни съболезнувания съ дълбоко опечаленитѣ родители.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

и се намира за проданъ у

Г-нъ Р. Томсънъ

Евангелско - училищна печатница Самоковъ

Трето издание отъ частъ II на
СПОСОБЪ ЗА ИЗУЧВАНЕ АНГЛИЙСКИ ЕЗИКЪ
Цѣна 2-50 лв.

Въ това трето издание има 37 страници новъ и твърдѣ полезенъ материялъ, който служи главно като опжтване къмъ нередовноститѣ на английското произношение и като прибавка къмъ рѣчника, който съставлява послѣдната частъ на книгата.

Редакторъ: Ив. Я. Сѣчановъ.

Печатница „Св. София“ — София.

Варна.